

provinsje fryslân
provincie fryslân

Cultuurparticipatie Fryslân 2018

Undersyk nei Kultuerpartisipaasje in Fryslân

Colofon:

Titel:

Cultuurparticipatie in Fryslân 2018

Opdrachtgever:

Portfolio Grutsk, Provincie Fryslân

Uitvoering:

Beleidsonderzoek, Provincie Fryslân

Datum publicatie:

December 2019

Foto omslag:

Provincie Fryslân

Inhoudsopgave

Samenvatting.....	3
1 Inleiding	5
2 Achtergrond en methodiek	6
3 Beoefening culturele activiteiten.....	9
4 Bezoeken culturele plekken en activiteiten	18
5 Stellingen over cultuur en cultuurdeelname	28
6 Kinderen en cultuur	32
7 Gemiste culturele activiteit.....	34

Samenvatting

Om inzicht te krijgen in de cultuurparticipatie van de Friese bevolking is een enquête uitgezet onder 36.000 huishoudens in Fryslân. Deze huishoudens zijn aselekt getrokken uit een totaal bestand met alle Friese particuliere woonadressen. Ruim drieduizend Friezen van 18 jaar en ouder hebben de moeite genomen de enquête in te vullen, goed voor een respons van een kleine tien procent. De respons was lager dan verwacht en gehoopt. Een algehele enquête-moeite, de lengte van de vragenlijst en het onderwerp dat niet voor iedereen even aansprekend is, zullen hierin een rol spelen. Aangenomen mag worden dat voor een groot deel van de respondenten geldt dat cultuur in meer of mindere mate aanspreekt. Dit wordt ook geïllustreerd door de relatieve oververtegenwoordiging van ouderen en hoger opgeleiden. Deze groepen zijn over het algemeen meer geïnteresseerd in cultuur en doen ook meer culturele activiteiten. Daarnaast is belangrijk te beseffen dat het onderzoek is uitgevoerd in de tweede helft van 2018; het jaar van LF2018. Dit zal effect hebben gehad op de uitkomsten. Er was immers meer aanbod dan in een 'normaal' jaar. Dit effect wordt wellicht inzichtelijk in de uitkomsten van een vervolgonderzoek over enkele jaren.

Beoefening

Het onderzoek geeft inzicht in de mate waarin culturele activiteiten worden beoefend (geproduceerd) en de mate waarin culturele activiteiten en/of plekken worden bezocht (geconsumeerd). Film, videokunst en fotografie en muziek maken zijn de meest aangegeven beoefende culturele activiteiten. Bijna een kwart van de respondenten geeft aan regelmatig een muzikale activiteit te beoefenen.

Er is gekeken naar verschillen tussen geslacht, leeftijd, opleidingsniveau en woonomgeving. Vrouwen geven in verhouding vaker dan mannen aan een culturele activiteit te beoefenen. In elk van vier onderzochte leeftijdsgroepen worden er culturele activiteiten beoefend. De interesse voor activiteiten verschilt per leeftijdsgroep. Het opleidingsniveau speelt een rol in de mate waarin mensen culturele activiteiten beoefenen. Hoger opgeleiden geven iets vaker aan culturele activiteiten te beoefenen. Er is opvallend genoeg geen verschil in de mate waarin culturele activiteiten worden beoefend tussen respondenten uit de stedelijke omgeving en respondenten wonende 10 kilometer buiten de stad.

Gevraagd is aan te geven waarom activiteiten niet of slechts af en toe worden beoefend. De voornaamste reden om geen culturele activiteit te beoefenen is een gebrek aan interesse. Onvoldoende tijd is daarnaast een veel genoemde reden. Een (te) duur aanbod en (te) grote afstand wordt slechts door een kleine groep respondenten als reden gegeven. Respondenten wonende op het platteland geven wat vaker als reden aan het aanbod te ver weg te vinden, maar het gaat hier slechts om een hele kleine groep. Afstand speelt nauwelijks een rol in de beoefening van culturele activiteiten.

De meerderheid van culturele activiteiten wordt individueel uitgevoerd. Muziek, dans en podiumkunst worden relatief vaak in groepsverband uitgevoerd. Voornaamste reden voor mensen om een activiteit in groepsverband te doen is dat men het fijn vindt de activiteit met anderen te doen, nieuwe mensen te ontmoeten en omdat de activiteit alleen in groepsverband gedaan kan worden (bijvoorbeeld toneel). Het zelf kunnen bepalen wanneer men wat doet is de meest genoemde reden om een activiteit individueel uit te oefenen. Ruim tien procent van de respondenten geeft aan het niet prettig te vinden zich te binden aan een groep. Ongeveer tien procent geeft aan de prijs van een lidmaatschap als reden aan een activiteit individueel te beoefenen. Ook geeft een kleine 10 procent aan dat er geen passende vereniging of instelling in de buurt is te vinden.

Consumptie

Gevraagd is naar de mate van bezoek aan culturele plekken en activiteiten, ofwel de culturele consumptie. Bijna driekwart van de respondenten geeft aan in het afgelopen jaar een bezienswaardigheid te hebben bezocht/bekeken. Naast bezienswaardigheden zijn ook musea, bioscopen/filmhuizen, online platforms (o.a. Spotify en Youtube) en streamingdiensten (o.a. Netflix en HBO) door meer dan de helft van de respondenten in meer of mindere mate bezocht. Een derde van de respondenten geeft aan regelmatig gebruik te maken van online platforms en streamingdiensten. Ook openbare bibliotheken worden in verhouding vaak bezocht. Voor de andere culturele activiteiten en plekken geldt dat wanneer deze bezocht worden dat dit over het algemeen *af en toe* is geweest.

Ook bij culturele consumptie is gekeken naar verschil in uitkomst naar geslacht, leeftijd, opleidingsniveau en woonomgeving. Net als bij het uitoefenen van culturele activiteiten is ook bij het bezoeken van culturele plekken en activiteiten de participatie van vrouwen wat hoger dan die van mannen. In ieder van de vier onderscheiden leeftijdsgroepen worden culturele activiteiten en plekken bezocht. De interesse in culturele activiteit verschilt sterk per leeftijd. Met uitzondering van familie/jeugdvoorstellingen geldt dat hoger opgeleiden vaker aangeven een plek/activiteit te hebben bezocht dan lager opgeleiden. De woonlocatie is niet of nauwelijks van invloed op het bezoeken van culturele plekken of activiteiten. In zijn totaliteit geven mensen uit de regio Leeuwarden en zuidwest Fryslân iets vaker aan culturele activiteiten en plekken te bezoeken. Verschillen per regio zijn echter klein.

Gevraagd is aan te geven waarom culturele plekken of activiteiten niet of slechts af en toe worden bezocht. Het aandeel respondenten dat aangeeft geen interesse te hebben verschilt sterk per activiteit en varieert van een kwart bij bezienswaardigheden tot ruim driekwart bij poëzie en literatuur. Na geen interesse is gebrek aan tijd de meest genoemde reden. Gebrek aan tijd wordt het meest als reden gegeven bij bezienswaardigheden, bioscopen, musea en bibliotheken. Een te duur aanbod belemmert ruim één op de tien respondenten bij podiumkunsten, popconcerten, festivals en bioscopen. De prijs van musicals is voor 18 procent de voornaamste reden niet of niet vaker een musical te bezoeken. Afstand van het aanbod is voor popconcerten, festivals, musicals, musea en bezienswaardigheden voor tien tot vijftien procent van de respondenten de voornaamste reden deze niet of niet vaker te bezoeken. Op de open vraag over welke culturele activiteit(en) in Fryslân gemist worden kwamen behoorlijk uiteenlopende antwoorden. Meest genoemde activiteiten die gemist worden gaan over (specifieke) festivals, grote concerten en musicals.

Met uitzondering van culturele activiteiten die veelal vanuit huis bezocht worden (online platforms en streamingdiensten) geldt dat afstand voor respondenten op het platteland wat vaker de voornaamste reden is niet of minder vaak te consumeren dan bij respondenten uit een stedelijke omgeving. Aangezien het aandeel respondenten op het platteland wat afstand als voornaamste belemmering geeft niet hoog is (maximaal 18 procent) en dat er qua culturele participatie nauwelijks verschil is tussen respondenten uit de stad en het platteland lijkt afstand geen grote een factor te zijn in de consumptie van culturele activiteiten.

Stellingen

Aan de respondenten zijn 15 stellingen voorgelegd over cultuur en cultuurdeelname. Hieruit kwam onder andere naar voren dat 87% van de respondenten cultuur belangrijk vindt en dat 70% van de respondenten zich verbonden voelt met de Friese taal en cultuur. Het culturele aanbod wordt door ongeveer 70% van de respondenten "ruim en divers" gevonden, ongeveer de helft van de respondenten vindt de kwaliteit van het aanbod hoog en ook voldoende zichtbaar. Meer dan 80% van de respondenten vindt het culturele aanbod in Fryslân in de afgelopen 12 maanden toegenomen. Dit is ook logisch gezien LF2018. Desalniettemin geeft slechts ongeveer de helft van de respondenten aan dat ze het afgelopen jaar aan meer culturele activiteiten hebben deelgenomen dan in het jaar ervoor. Bijna 60% van de respondenten zou graag meer culturele activiteiten of plekken willen bijwonen of bezoeken. Iets meer dan 50% van de respondenten is van mening dat de overheid meer culturele activiteiten moet stimuleren.

Kind en cultuur

Ruim 40% van de respondenten vindt dat Fryslân een ruim en divers cultureel aanbod heeft voor de jeugd. 15% is het hier niet mee eens. Onder huishoudens met kinderen is dit aandeel vergelijkbaar (43% eens tegenover 16% oneens). Ruim 9 op de 10 respondenten vindt het belangrijk dat kinderen in het onderwijs kennis maken met cultuur. Ze vinden dit vooral belangrijk omdat dit het creatieve denken bevordert, sociale vaardigheden stimuleert, kinderen zo kennis maken met andere talen en culturen en omdat het ontspannend is en voor vermaak zorgt. Circa 60% noemt dit als belangrijke redenen.

Van de responderende ouders met kinderen in de leeftijd van 6 tot 18 jaar geeft 87% aan dat hun kinderen op de basisschool kennis maken of hebben gemaakt met cultuur. Meestal in de vorm van muziek (27% intensief), maar ook film (17% intensief) en theater (11% intensief) komen regelmatig aan bod. Daarnaast maakt een klein deel van de kinderen ook intensief kennis met cultuur via het bezoek van culturele organisaties en bezienswaardigheden.

1 Inleiding

Het provinciaal beleid op het terrein van cultuur is onlangs herzien. Eind 2019 heeft dit traject geresulteerd in een nieuwe beleidsnota "Nij Poadium". In het provinciaal beleid speelt cultuurparticipatie als stimulans voor sociale cohesie en meedoen in de maatschappij nadrukkelijk een rol. Afgelopen jaren, maar ook naar de toekomst toe blijft dit aandacht krijgen. Hieronder valt ook de ambitie om kinderen en jongeren via het onderwijs in aanraking te laten komen met cultuur; dit onder de noemer van cultuureducatie.

In navolging van eerdere onderzoeken in 2011 en 2016 heeft de provincie in 2018 onderzoek gaan naar cultuurparticipatie (en deels ook cultuureducatie) onder de Friese bevolking. Voorliggende rapportage schetst hiervan de uitkomsten.

Leeswijzer

In hoofdstuk 2 komen de opzet en methodische achtergronden van het onderzoek aan de orde. Het gaat dan bijvoorbeeld over de aanpak van het onderzoek, de respons en de betrouwbaarheid. Vanaf hoofdstuk 3 worden de belangrijkste uitkomsten van het onderzoek gepresenteerd. Eerst omtrent de beoefening van culturele activiteiten, daarna over het bezoek van culturele activiteiten en/of plekken. Er wordt ingegaan op een vijftiental voorgelegde stellingen aangaande cultuurparticipatie en educatie en als laatste komt het onderdeel kinderen en cultuur aan bod.

2 Achtergrond en methodiek

In dit hoofdstuk wordt stil gestaan bij de onderzoekmatige aanpak en kenmerken van het onderzoek. Zo worden wat achtergronden gegeven bij de steekproef, wordt een beeld gegeven van de representativiteit van de steekproef en de betrouwbaarheid van onderzoeksuitkomsten.

De enquête

De vragenlijst is gebaseerd en geïnspireerd op de vragenlijst die de Provincie Fryslân in 2016 voor een soortgelijk onderzoek heeft gehanteerd en op vergelijkbare onderzoeken bij andere instellingen. De vragenlijst bestond uit 12 inhoudelijke, hoofdzakelijk gesloten, vragen. De hoofdonderdelen in de vragenlijst betreffen de *bezochte* en de *zelf beoefende* activiteiten. Daarnaast zijn er enkele stellingen over het culturele aanbod en over cultuureducatie in het onderwijs. De hele vragenlijst is in de bijlage te vinden.

Steekproef

Om inzicht te krijgen in de cultuurparticipatie van de Friese bevolking is een enquête uitgezet onder 36.000 huishoudens in Fryslân. Deze huishoudens zijn aselekt getrokken uit een totaal bestand met alle Friese particuliere woonadressen. Het betrof een disproportioneel gestratificeerde steekproef op gemeenteniveau. Hierbij is getracht om zowel voldoende spreiding in de steekproef te krijgen (reisafstand tot culturele voorzieningen kan relevant zijn) alsmede om voldoende respons te genereren. Binnen een gemeente had ieder particulier huishouden een even grote kans om in de steekproef terecht te komen. Doel was om op gemeenteniveau, maar minimaal op regioniveau betrouwbare uitkomsten te genereren.

De per brief aangeschreven huishoudens zijn gevraagd de vragenlijst in te vullen door een willekeurig lid van het huishouden van 18 jaar of ouder. De respondenten hadden de mogelijkheid om de vragenlijst op papier in te vullen en (portvrij) te retourneren of met een persoonlijke code online in te vullen. In dit laatste geval was het ook mogelijk om de vragenlijst in het Fries in te vullen. Door deel te nemen aan het onderzoek kon men kans maken op een VVV-bon.

De respons op het onderzoek was ruim drieduizend deelnemers. Dit resulteert in een responspercentage van bijna 10%. Dit was lager dan verwacht en gehoopt, waardoor het niet mogelijk was om de uitkomsten op gemeenteniveau te presenteren. Oorzaak voor de lage respons wordt vermoed in enquête-moeheid, de interesse voor het onderwerp en de lengte/complexiteit van de vragenlijst. Het voorgaande onderzoek uit 2016 had een respons van 17,9%. In absolute zin ging dat om slechts 1.408 respondenten, dus in dat opzicht is er in absolute zin nu meer respons behaald waardoor er meer analysemogelijkheden zijn en de betrouwbaarheid van het onderzoek groter is dan dat van 2016.

Representativiteit en betrouwbaarheid

De bereidheid om mee te werken aan een onderzoek is persoonsgebonden. De steekproef bleek niet geheel representatief voor de hele Friese populatie van 18 jaar en ouder. Zo waren de jongere leeftijdsgroepen iets ondervertegenwoordigd en de ouderen oververtegenwoordigd. Ook waren er – mede als gevolg van de disproportioneel getrokken steekproef - naar verhouding wat te weinig respondenten uit een stedelijke omgeving. Door weging¹ toe te passen op leeftijd en regio (stad-platteland) is de steekproef voor deze twee belangrijke kenmerken representatief gemaakt voor heel Fryslân.

De in het rapport gepresenteerde uitkomsten zijn over het algemeen gebaseerd op de gewogen steekproef. De kenmerken van de respondenten zijn namelijk van invloed op het de cultuurparticipatie

¹ Bij een gewogen steekproef worden gewichten toegekend aan groepen. Respondenten in groepen die ondervertegenwoordigd zijn, krijgen een gewicht groter dan 1. Bij oververtegenwoordiging krijgen ze een gewicht kleiner dan 1. Voor het berekenen van de percentages worden daarna niet meer de personen in de diverse groepen geteld, maar worden de bijbehorende gewichten geteld.

en de ervaringen die daarmee samenhangen. Het exploratief onderzoek (toetsen van verschillen tussen groepen) is met ongewogen waarden uitgevoerd.

Het was niet mogelijk om voor meer kenmerken te wegen doordat dan bepaalde strata in de streekproef geen vulling zouden hebben of doordat onbekend was hoe de populatie-verdeling was (bijvoorbeeld qua opleidingsniveau).

Naast representativiteit (dat aangeeft of de verhouding tussen groepen in de steekproef hetzelfde is als in de populatie) speelt ook het begrip betrouwbaarheid een belangrijke rol in de analyse van enquêtes. Veel statistici werken bij analyses van steekproeven met een foutenmarge van 5% en een betrouwbaarheidsniveau van 95%. Ook in dit onderzoek is deze insteek aangehouden. Daarvoor is een minimale responsomvang vereist van circa 200 respondenten per te analyseren (deel)groep. Daar waar dit minimum wat kritiek is, is dat in voorliggende rapportage benoemd en zijn de resultaten als indicatief gepresenteerd. Dit is bijvoorbeeld het geval bij uitkomsten voor de regio Waddeneilanden.

Bij het exploratief onderzoek zijn significante verschillen tussen verschillende groepen naar voren gekomen. In de rapportage zijn deze aangeduid.

Er dient beseft te worden dat deelname aan een dergelijk onderzoek vooral mensen aanspreekt die wel iets hebben met cultuur. Dit wordt ook geïllustreerd door de relatieve oververtegenwoordiging van ouderen en hoger opgeleiden. Deze groepen zijn over het algemeen meer geïnteresseerd in en doen ook meer culturele activiteiten. Hoger opgeleiden hebben relatief meer te besteden en daarmee meer mogelijkheden voor cultuurparticipatie. Dit effect is maar deels via weging te corrigeren. Hoe lager het responspercentage is, hoe groter dit doorwerkt in de uitkomsten.

Daarnaast is belangrijk te beseffen dat het onderzoek is uitgevoerd in de tweede helft van 2018; het jaar van LF2018. Dit zal effect hebben gehad op de uitkomsten. Er was immers meer aanbod dan in een 'normaal' jaar. Dit effect wordt wellicht inzichtelijk in de uitkomsten van een vervolgonderzoek over enkele jaren.

De analyse

Er is onderscheid gemaakt naar respondenten uit een stedelijke omgeving ("stad") en respondenten uit een landelijke omgeving ("platteland"). Hiertoe is per 4-positiepostcodegebied bepaald of dit gebied tot het platteland of de stad gerekend moest worden. De grens lag hierbij op circa 10 kilometer naar het centrum van de dichtstbijzijnde stedelijke kern. Overweging hierbij is dat een afstand groter dan 10 kilometer voor cultuur bezoek en/of cultuurbeoefening een extra drempel kan zijn tot participatie. Tot 10 kilometer is met de fiets (zeker een elektrische fiets) de afstand nog goed te bereizen. Bij grotere afstand zal vaker de auto of het openbaar vervoer gebruikt moeten worden.

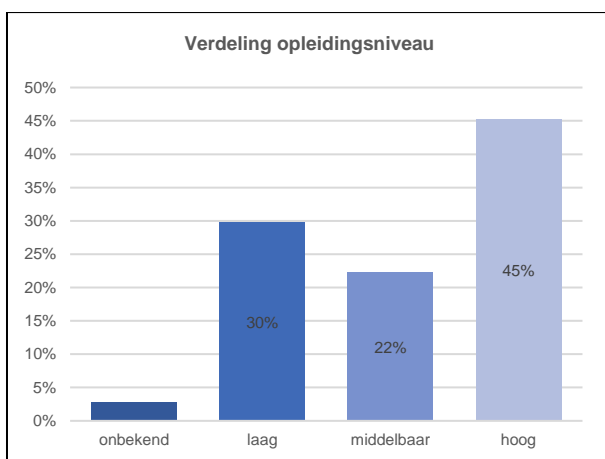
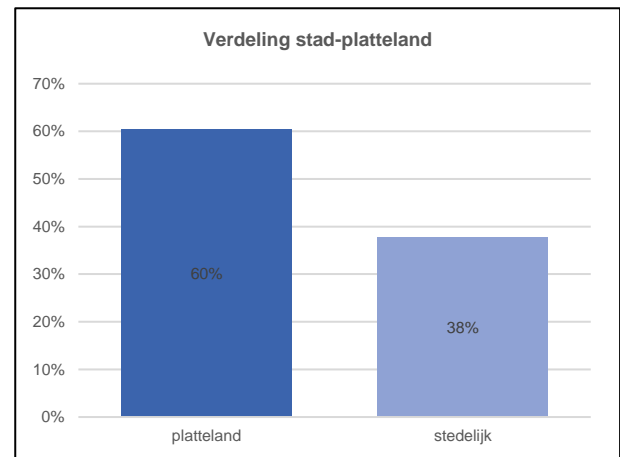
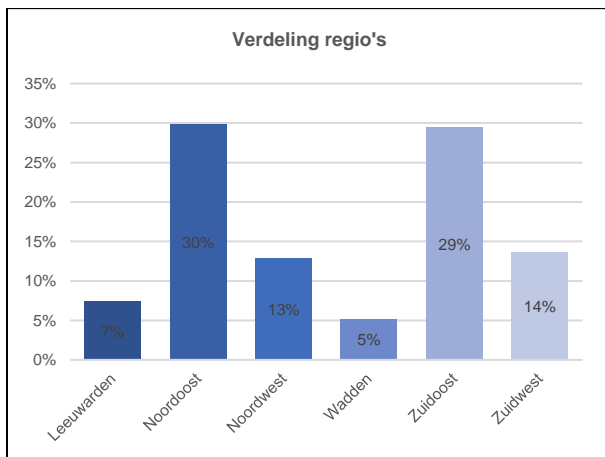
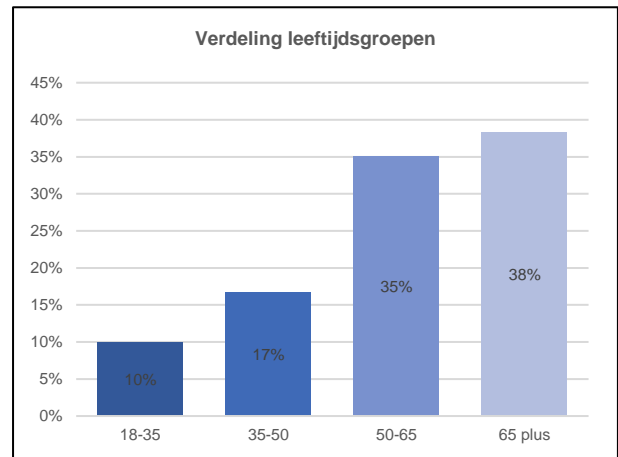
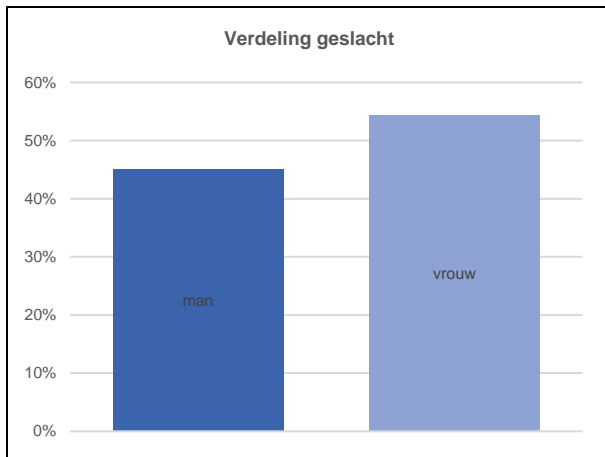
Als stedelijke kernen zijn hierbij de 6 cultuurkernen (Leeuwarden, Heerenveen, Sneek, Drachten, Dokkum en Franeker) beschouwd.

Onderzoek cultuurparticipatie 2016

In 2016 heeft de provincie voor het laatst onderzoek gedaan naar de cultuurparticipatie. De opzet van dit onderzoek bleek door de beperkte bruikbaarheid van de uitkomsten niet meer geschikt voor een herhalingsmeting in 2019. In het rapport "Kultuerpartisipaasje yn Fryslân" van Ruby Kühne (2018) zijn ook enkele van de bedenkingen naar voren gekomen. Het onderzoek van 2019 is daarom herzien (bijvoorbeeld ten aanzien van definities en toelichtingen bij culturele activiteiten) en zo ingericht dat het als basis kan dienen voor herhalingsmetingen. De uitkomsten worden in voorliggend onderzoek dan ook niet vergeleken met de uitkomsten van 2016. Door gewijzigde formuleringen van vragen en antwoorden is dit niet zuiver te doen. Pas bij een volgende meting kunnen vergelijkingen wel gemaakt worden.

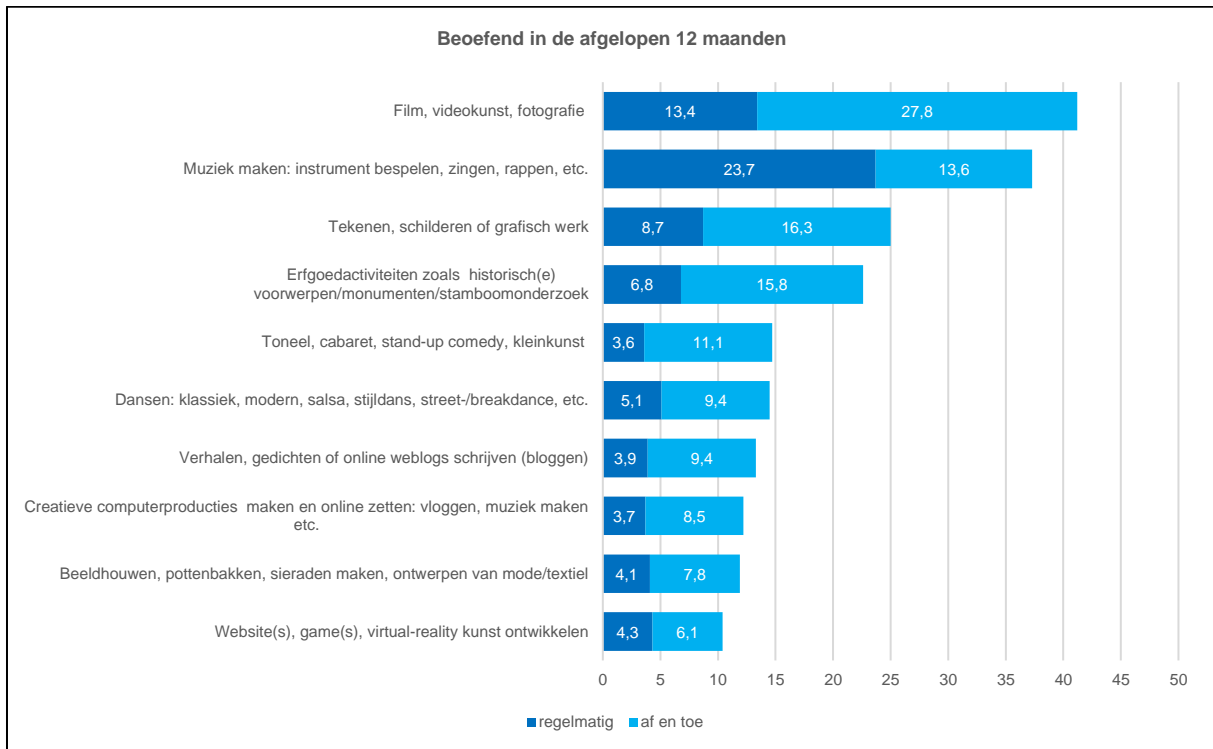
Achtergrondkenmerken respondenten

Onderstaande figuren geven de achtergrondkenmerken van de respondenten weer.

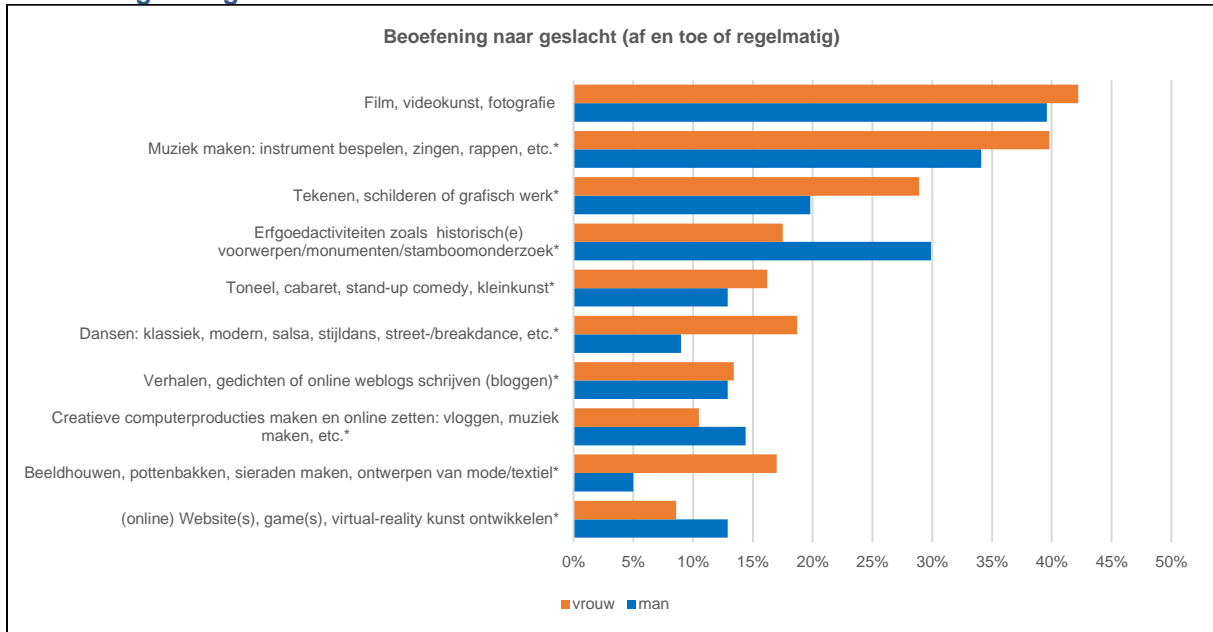
3 Beoefening culturele activiteiten

De respondent is gevraagd aan te geven welke culturele activiteiten hij of zij in de afgelopen 12 maanden in de vrije tijd heeft beoefend. Bij activiteiten die af en toe of niet zijn beoefend is gevraagd een reden te geven waarom dit niet vaker is gedaan. Indien een respondent heeft aangegeven een activiteit te hebben beoefend is gevraagd aan te geven waar deze voornamelijk beoefend is en in welk verband dit is gedaan.

Film/videokunst/fotografie en muziek maken zijn met afstand de meest aangegeven beoefende culturele activiteiten. Hierbij dient opgemerkt dat de respondent vrij was in de interpretatie van beoefening van de activiteiten. Bij de interpretatie van film en fotografie zullen vakantie en familiefotografie ook grotendeels zijn meegenomen. Bijna een kwart van de respondenten geeft aan regelmatig actief te zijn geweest in de muziek.

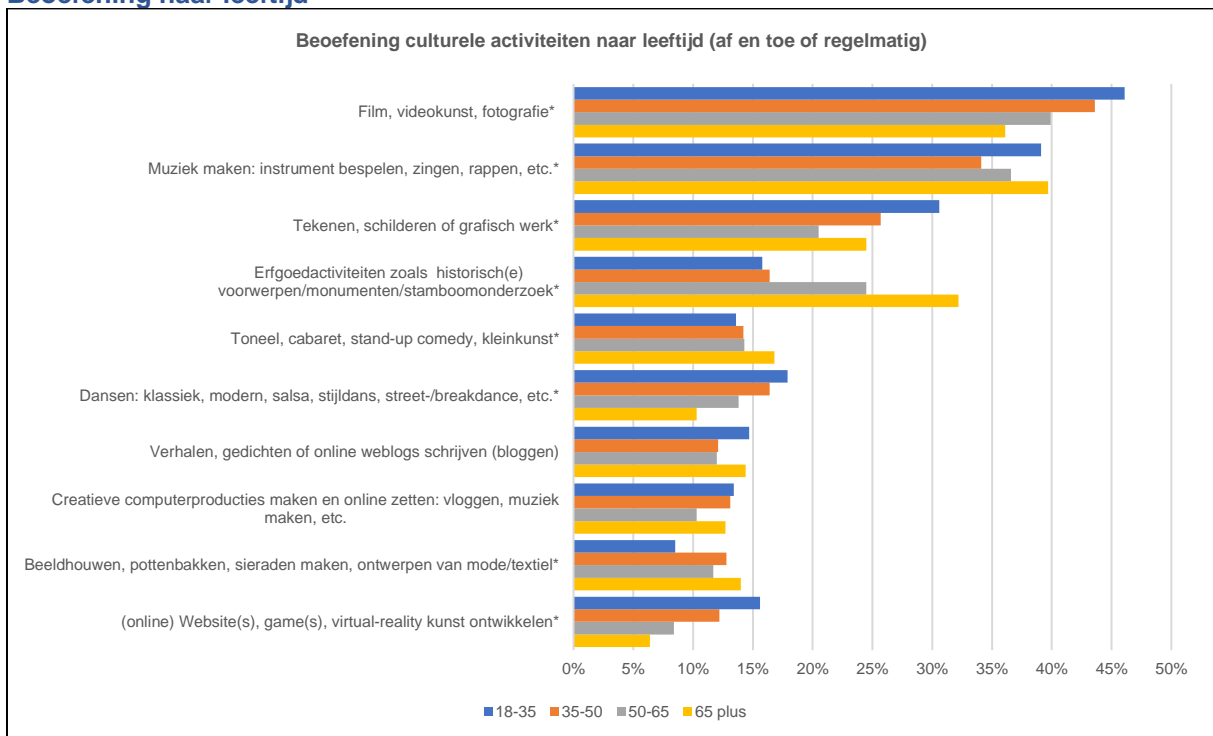
Beoefening naar geslacht

* Significant verschil

Uitgezonderd film/videokunst/fotografie is er bij alle activiteiten in meer of mindere mate sprake van een significant verschil tussen mannen en vrouwen in de beoefening van culturele activiteiten. Vrouwen geven vaker dan mannen aan muziek te maken, te dansen, een grafische activiteit te beoefenen, podiumkunst te beoefenen en te beeldhouwen/sieraden maken etc. Mannen houden zich daarentegen relatief vaker dan vrouwen bezig met erfgoedactiviteiten en online activiteiten.

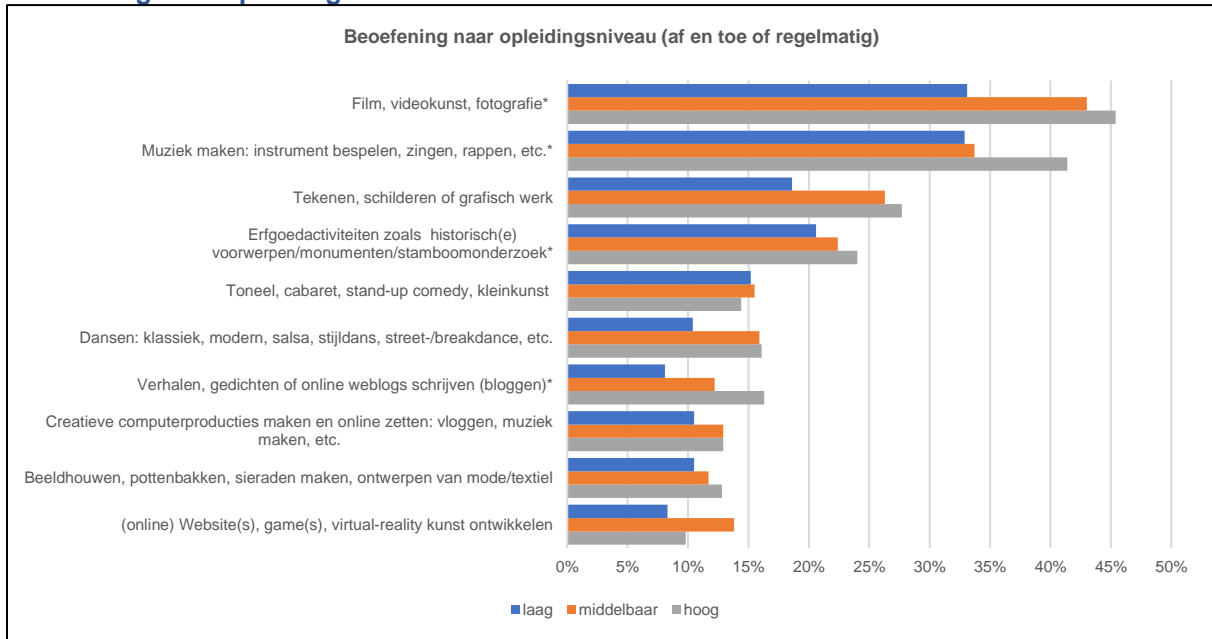
Beoefening naar leeftijd

* Significant verschil

Een vergelijking van beoefening van culturele activiteiten tussen de leeftijdsgroepen laat in zijn totaliteit niet veel verschil zien in de mate waarin respondenten activiteiten hebben aangekruist. Per activiteit zijn wel enkele significante verschillen zichtbaar. Tussen de leeftijdsgroepen is met name een verschil te zien in de beoefening van erfgoedactiviteiten, deze worden met name door 50-plussers uitgevoerd. Bij online activiteiten is het omgekeerde het geval: deze worden in verhouding vaker door jongeren beoefend.

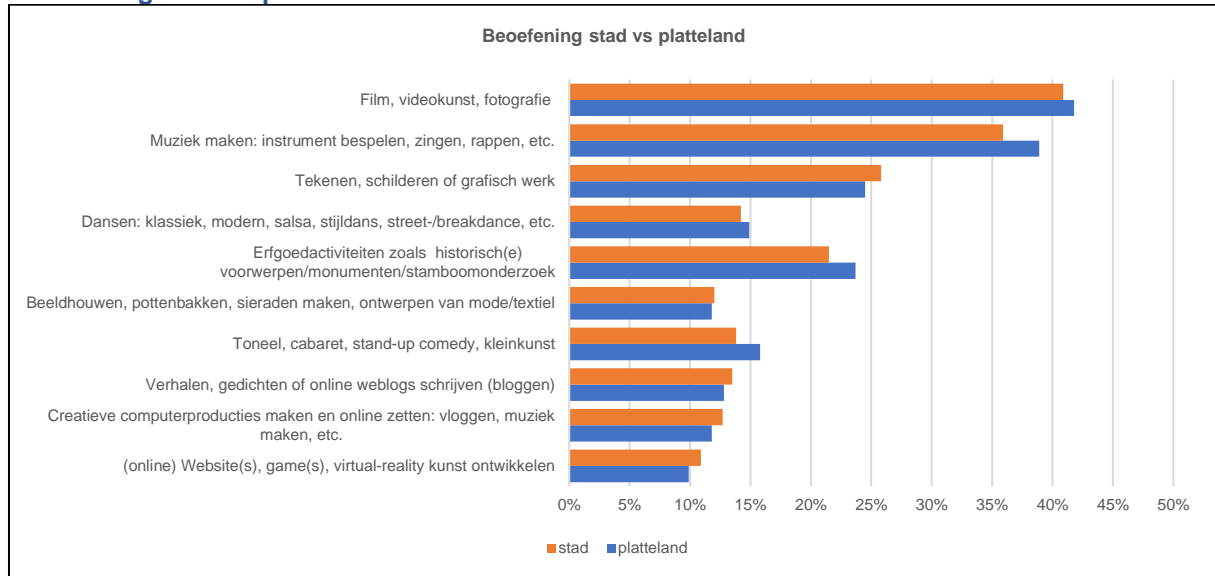
Beoefening naar opleidingsniveau

* Significant verschil

Hoger opgeleide respondenten geven in verhouding vaker aan een culturele activiteit te beoefenen dan lager opgeleide respondenten. Dit geldt voor vrijwel alle activiteiten behalve bij de podiumkunsten (toneel, cabaret, stand-up comedy, kleinkunst). Significante verschillen zien we bij film en fotografie, muziek maken, erfgoedactiviteiten en verhalen schrijven.

Beoefening stad en platteland

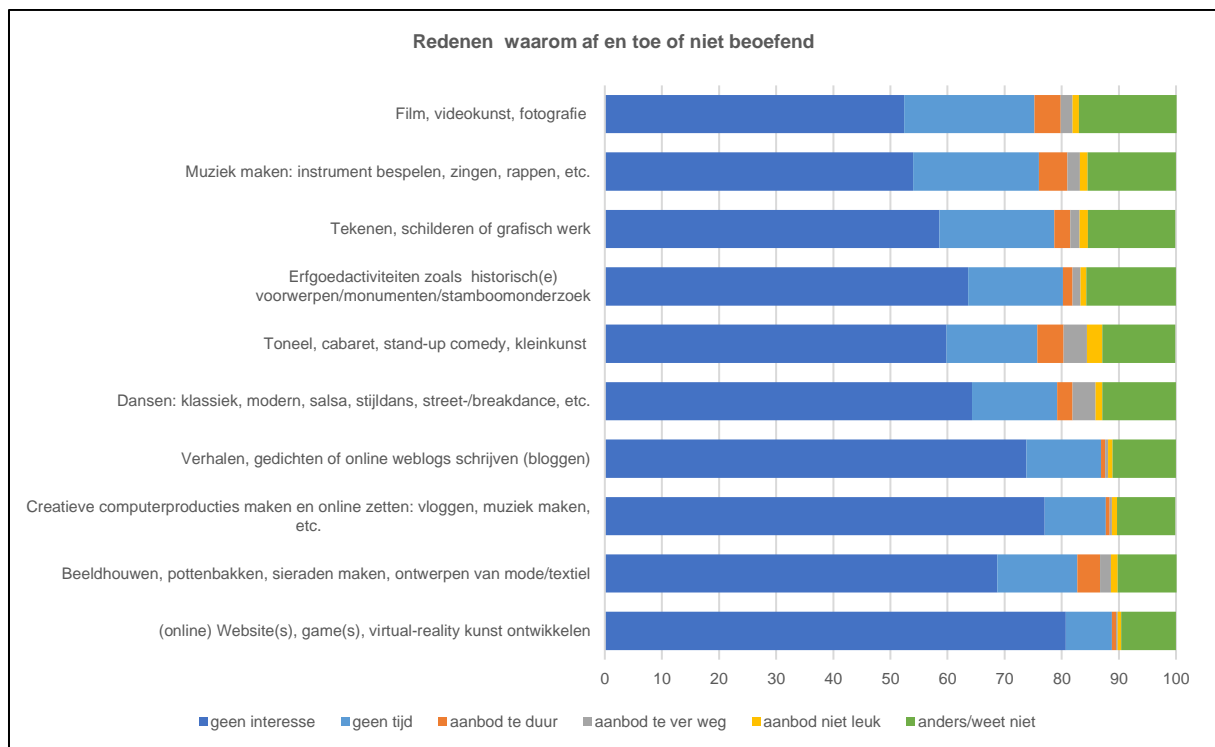

* Significant verschil

Voor geen van de culturele activiteiten is sprake van een significant verschil in beoefening tussen respondenten uit de stedelijke kernen en respondenten wonende op het platteland.

Redenen af en toe of geen beoefening culturele activiteiten

Respondenten die hebben aangegeven een activiteit *af en toe* of *niet* te beoefenen is gevraagd wat hiervoor de voornaamste reden is.

Voor alle activiteiten geeft de grote meerderheid aan simpelweg geen interesse in de activiteit te hebben. Onvoldoende tijd is daarnaast de meeste genoemde reden. Bij film/video/fotografie, muziek maken en grafische activiteiten is dit voor ruim 20% de voornaamste reden waarom de activiteit niet of niet vaker beoefend wordt. Een te duur aanbod, aanbod te ver weg of geen leuk aanbod is voor nog geen vijf procent de voornaamste reden een culturele activiteit niet of niet vaker te beoefenen.

Deelgroepen

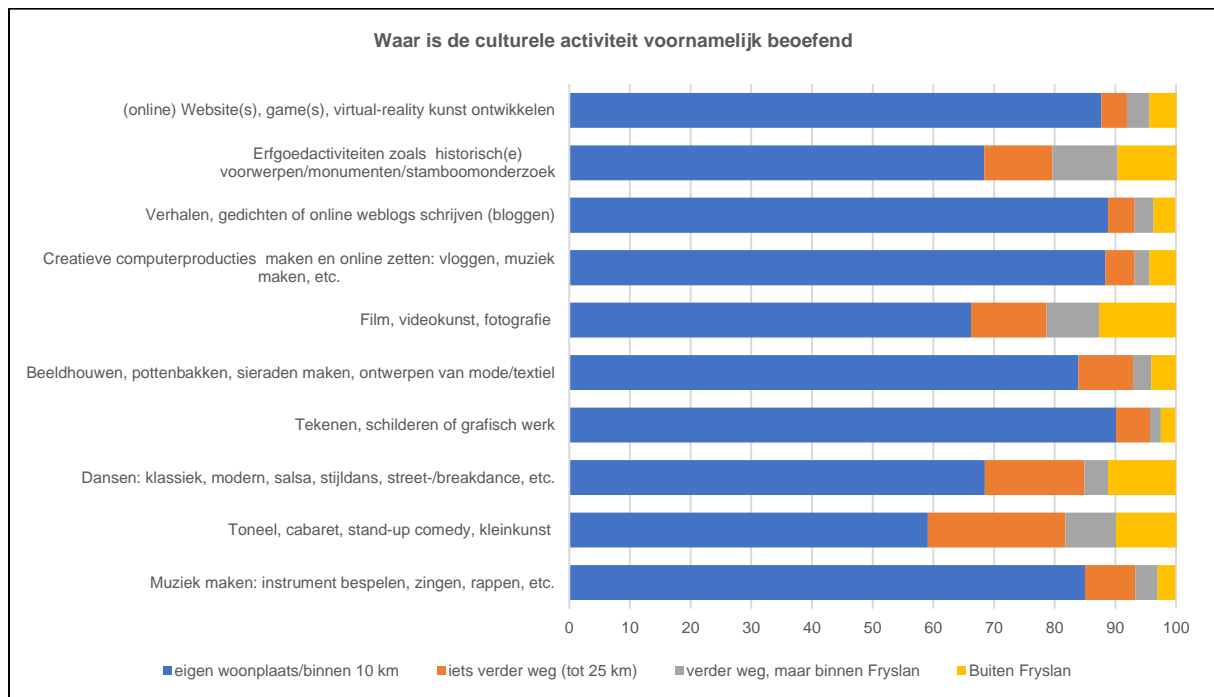
In verband met de steekproefomvang is het bij deze vraag statistisch niet mogelijk uitkomsten naar leeftijd te genereren.

Mannen geven over het algemeen wat vaker dan vrouwen aan geen interesse in een activiteit te hebben. Dit strookt met het beeld dat vrouwen over het algemeen iets meer culturele activiteiten beoefenen. Vrouwen geven vaker dan mannen aan geen tijd te hebben, het aanbod te duur en het aanbod te ver weg te vinden.

Respondenten op het platteland geven wat vaker aan het aanbod te ver weg te vinden. Een veelgenoemd knelpunt is dit echter niet. Alleen voor de activiteiten toneel en dans is voor iets meer dan vijf procent van de respondenten de afstand de voornaamste reden niet of slechts af en toe de activiteit te beoefenen. Afstand lijkt dan ook geen grote belemmering voor het beoefenen van culturele activiteiten.

Plaats beoefening culturele activiteit

Gevraagd is waar de culturele activiteiten met name worden beoefend.

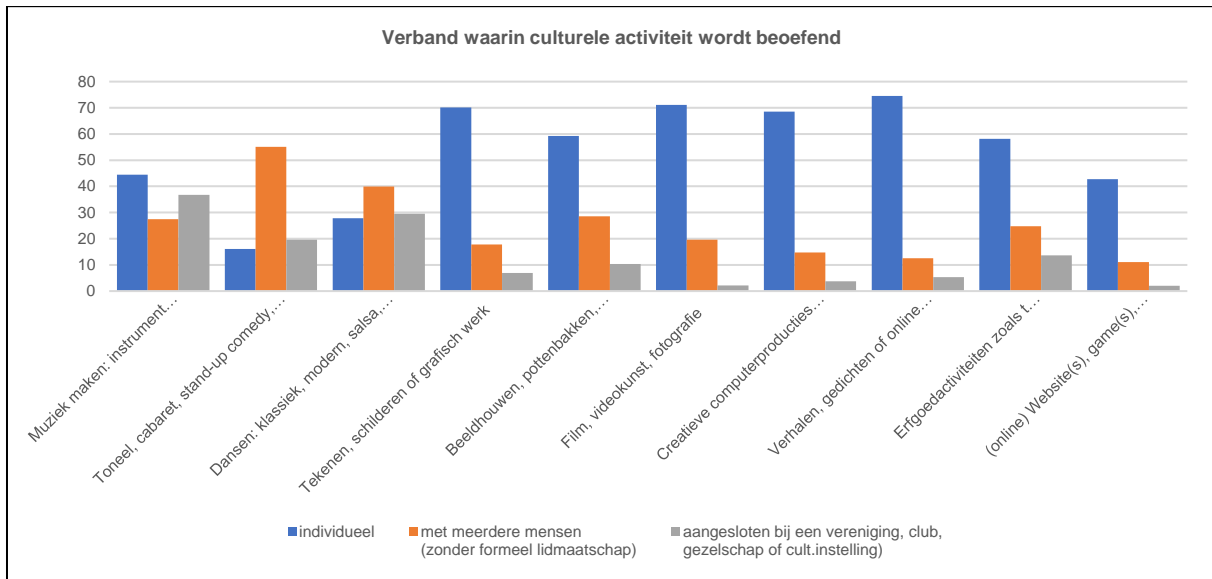

Culturele activiteiten worden voornamelijk in de eigen woonomgeving beoefend. Veelal zal dit thuis zijn. Voor de beoefening van podiumkunsten (toneel, cabaret, stand-up comedy en kleinkunst) geldt dat ruim 40% van de respondenten deze voornamelijk buiten de eigen woonomgeving beoefent.

Deelgroepen

Bij de vraag waar de culturele activiteit voornamelijk is beoefend is enkel gekeken naar een verschil tussen respondenten uit de stedelijke omgeving en het platteland. Alleen bij dansactiviteiten is sprake van een significant verschil in de mate waarin de activiteit in de eigen woonplaats/omgeving of daarbuiten wordt beoefend. Van de respondenten uit de stedelijke omgeving beoefent 23% deze voornamelijk buiten de eigen woonplaats en op het platteland zegt 40% de dansactiviteiten voornamelijk buiten de eigen woonplaats te beoefenen. De overige activiteiten worden voornamelijk thuis beoefend en/of in de eigen omgeving.

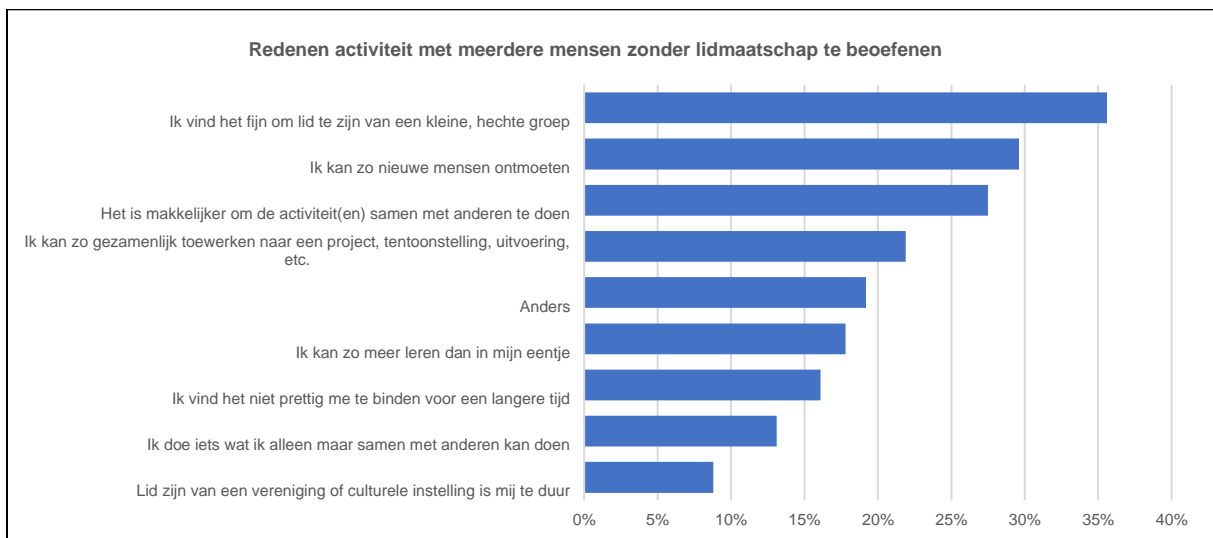
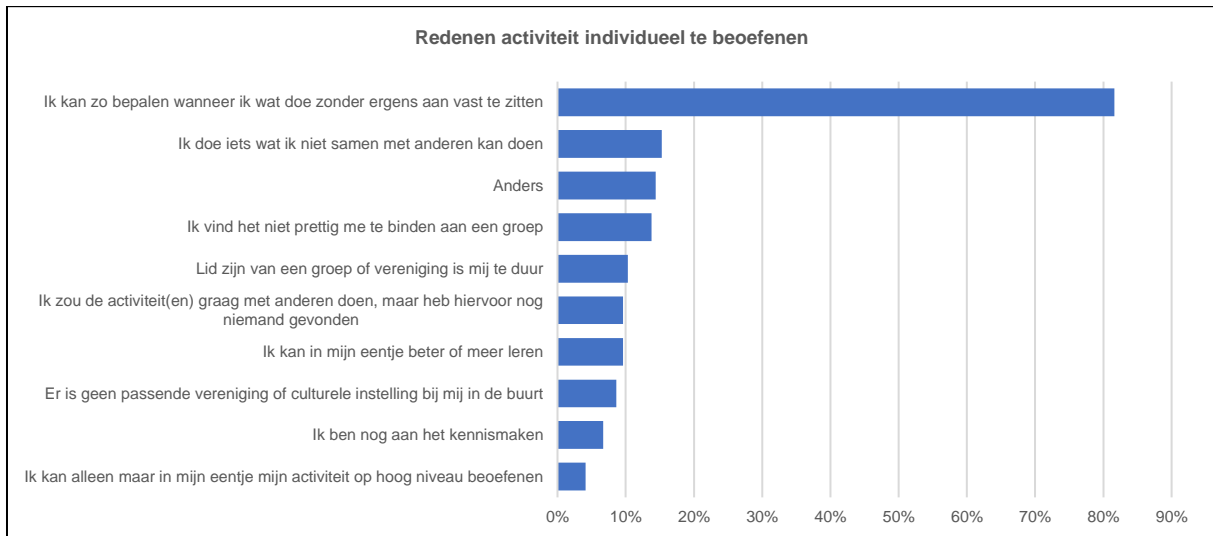
In welk verband wordt de culturele activiteit beoefend

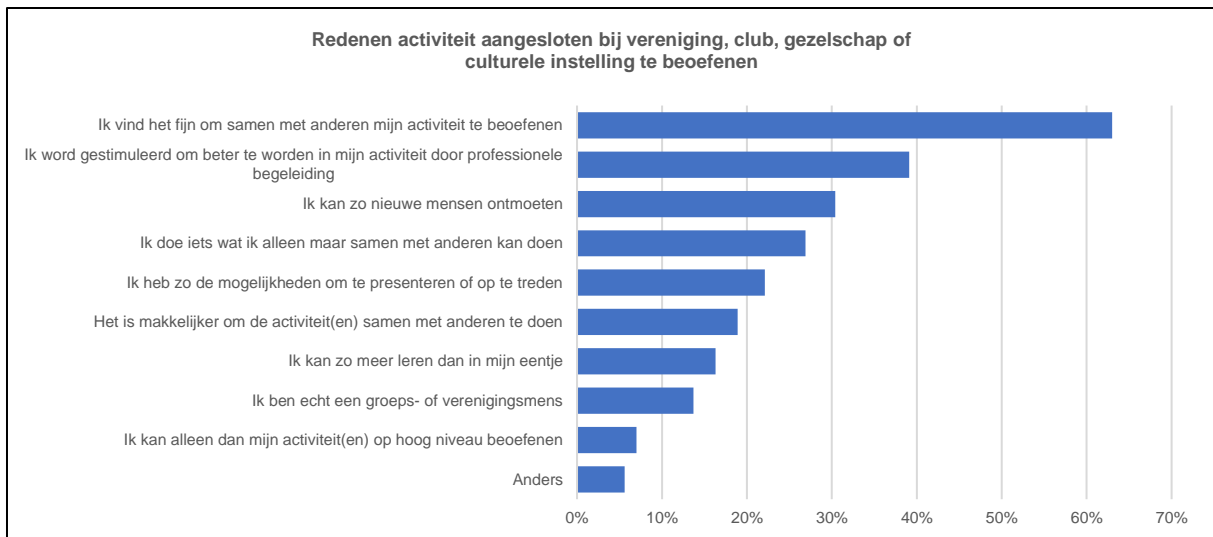

Gevraagd is in welk verband de culturele activiteit beoefend wordt. Hierbij konden meerdere antwoorden worden gegeven. De meerderheid van de culturele activiteiten wordt individueel uitgevoerd. Muzikale activiteiten, dansactiviteiten en podiumkunsten (toneel, cabaret, etc.) worden relatief vaak met meerdere mensen en in verenigingsverband beoefend. Er is geen verschil aangetoond in het verband waarin activiteiten worden beoefend tussen respondenten uit de stad en het platteland.

Redenen beoefenen in verband

Gevraagd is aan te geven welke reden(en) er zijn om een activiteit individueel, samen met anderen of in georganiseerd verband te beoefenen. Hiervoor konden maximaal drie redenen worden gegeven.

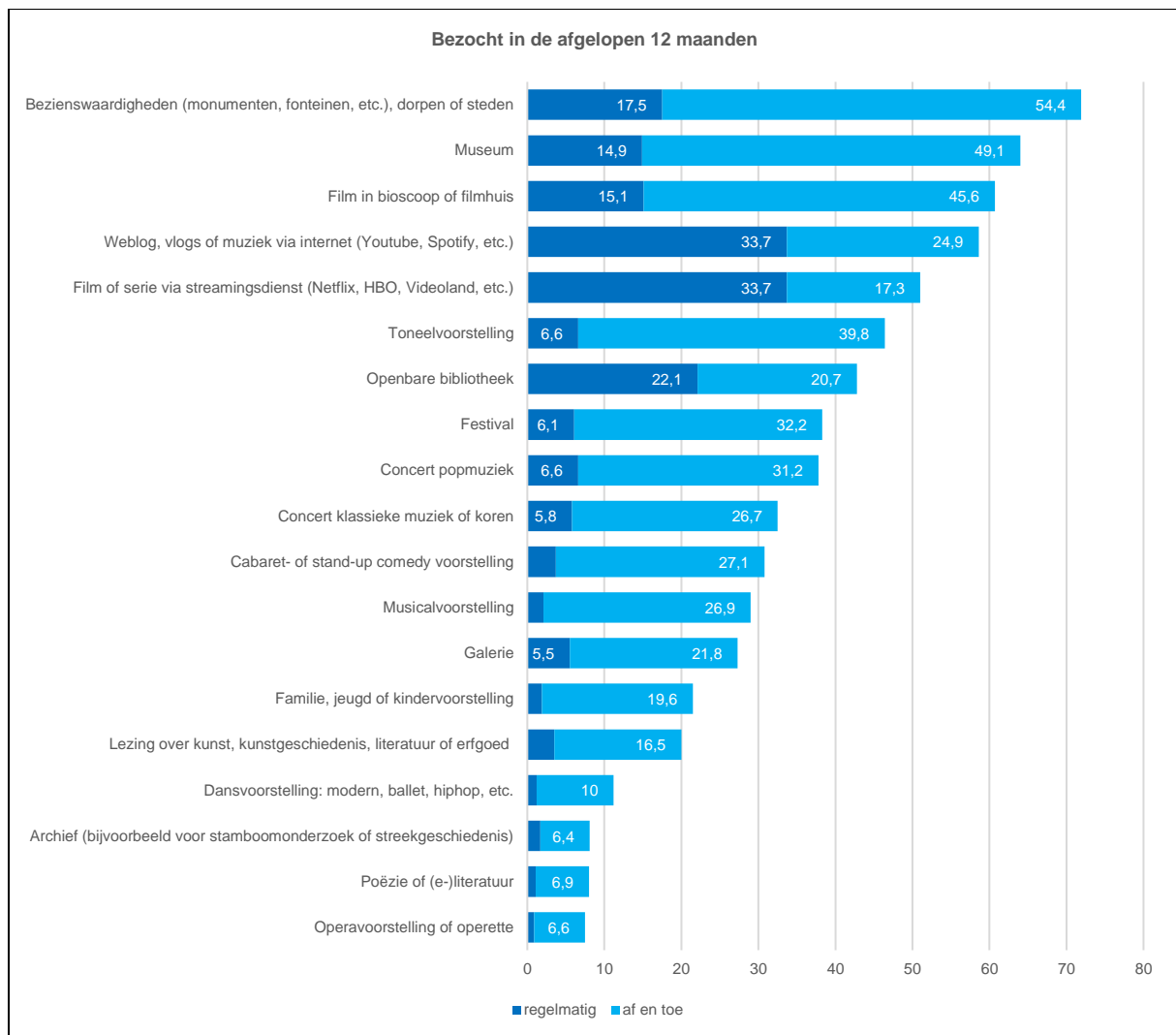
Voor ruim 80% van de respondenten die een activiteit individueel beoefenen is het zelf kunnen bepalen wanneer ze iets doen zonder ergens aan vast te zitten een reden de activiteit individueel te beoefenen. Iets meer dan tien procent geeft aan iets te doen wat alleen individueel mogelijk is, het binden aan een groep niet prettig te vinden of een lidmaatschap te duur te vinden.

Respondenten die aangeven een culturele activiteit met anderen buiten een lidmaatschap of verenigingsverband te beoefenen geven aan het fijn te vinden onderdeel uit te maken van een kleine hechte groep (36%). Het kunnen ontmoeten van nieuwe mensen wordt door 30% als reden genoemd. Naast genoemde sociale aspecten heeft het gezamenlijk beoefenen ook vaak een praktische reden. Volgens 28% van de beoefenaars met meerdere mensen is het makkelijker de activiteit samen met anderen te doen en 13% geeft aan de activiteit alleen mogelijk is samen met anderen. Iets meer dan 15 procent geeft aan in groepsverband meer te kunnen leren dan alleen. Het niet prettig te vinden zich voor langere tijd te binden is ook voor 15 procent een reden. De prijs van een lidmaatschap van een vereniging of instelling is voor 9% een reden activiteiten zonder lidmaatschap te beoefenen.

De voornaamste reden voor respondenten die een activiteit beoefenen aangesloten bij een vereniging, club, gezelschap of instelling is dat men het fijn vindt de activiteit samen met anderen te beoefenen (63%). Het kunnen ontmoeten van nieuwe mensen (30%) en zelfbeoordeling als een echt groeps- of verenigingsmens (14%) zijn ook genoemde sociale redenen. Het gestimuleerd worden om beter in de activiteit te worden door professionele begeleiding is voor 39% een reden om aangesloten te zijn. Ruim een kwart van de respondenten geeft aan iets te doen wat hij of zij alleen met anderen kan doen. De mogelijkheid om te presenteren en op te treden is voor 22% een genoemde reden aangesloten te zijn bij een vereniging, club, gezelschap of instelling.

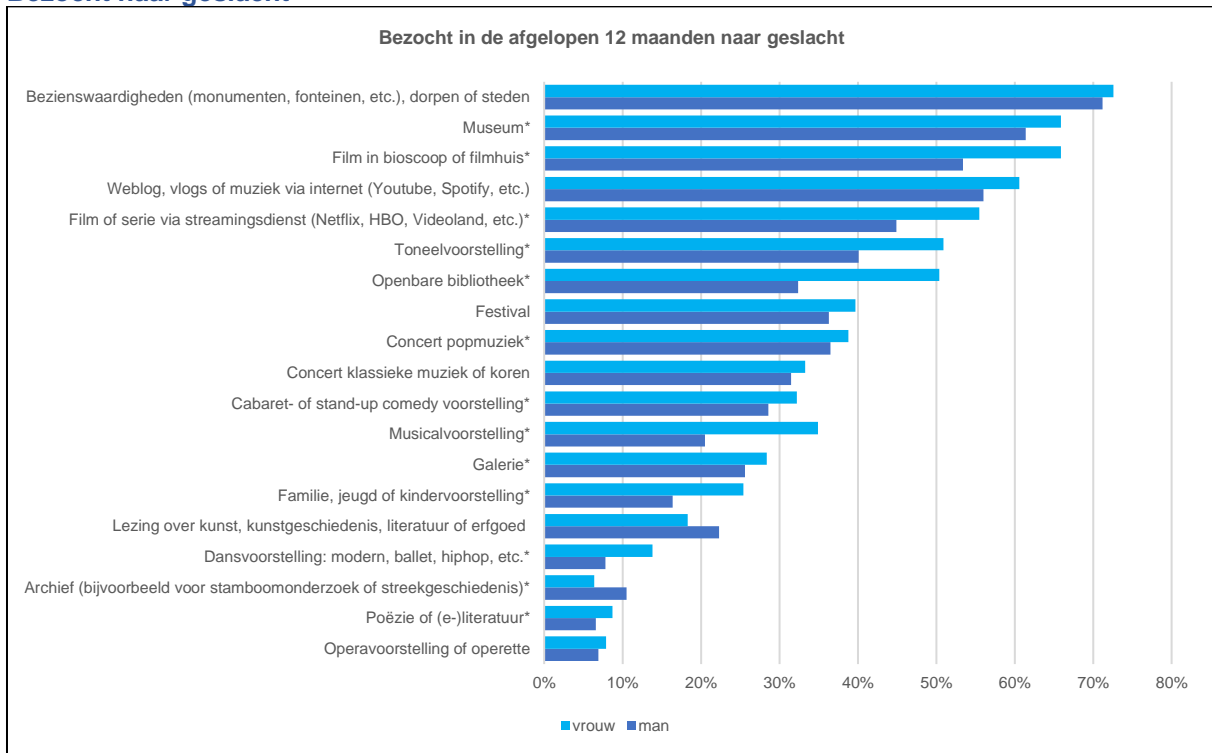
4 Bezoeken culturele plekken en activiteiten

Gevraagd is aan te geven welke culturele activiteiten en/of plekken in de afgelopen 12 maanden zijn bijgewoond, bekeken of bezocht. Uit een lijst van 19 activiteiten/plekken is gevraagd of deze bezocht zijn en met welke frequentie. Bij activiteiten/plekken die niet regelmatig, maar *af en toe* of *niet* zijn bezocht is gevraagd hiervoor een reden te geven. Voor de bezochte activiteiten/plekken is gevraagd aan te geven waar deze bezocht zijn en indien van toepassing waarom deze bezocht zijn buiten de eigen woonomgeving. Bij het interpreteren van de uitkomsten over het bezoek van culturele activiteiten of plekken dient bedacht te worden dat het onderzoek plaats vond tijdens LF2018. In dit culturele jaar was er meer aanbod dan normaal waardoor dit de participatie zal hebben gestimuleerd.

Bijna driekwart van de respondenten geeft aan de afgelopen 12 maanden een bezienswaardigheid te hebben bezocht/bekeken. Een kleine twintig procent (17,5%) doet dit zelfs regelmatig. Naast bezienswaardigheden zijn ook musea, bioscopen/filmhuizen, online platforms en streamingdiensten door meer dan de helft van de respondenten af en toe of vaker bezocht. Online platforms en streamingdiensten voor films en series worden door ruim een derde van de respondenten regelmatig bezocht. Ook openbare bibliotheken worden in verhouding vaak bezocht. Voor de andere culturele activiteiten en plekken geldt dat wanneer deze bezocht worden dit over het algemeen *af en toe* is geweest.

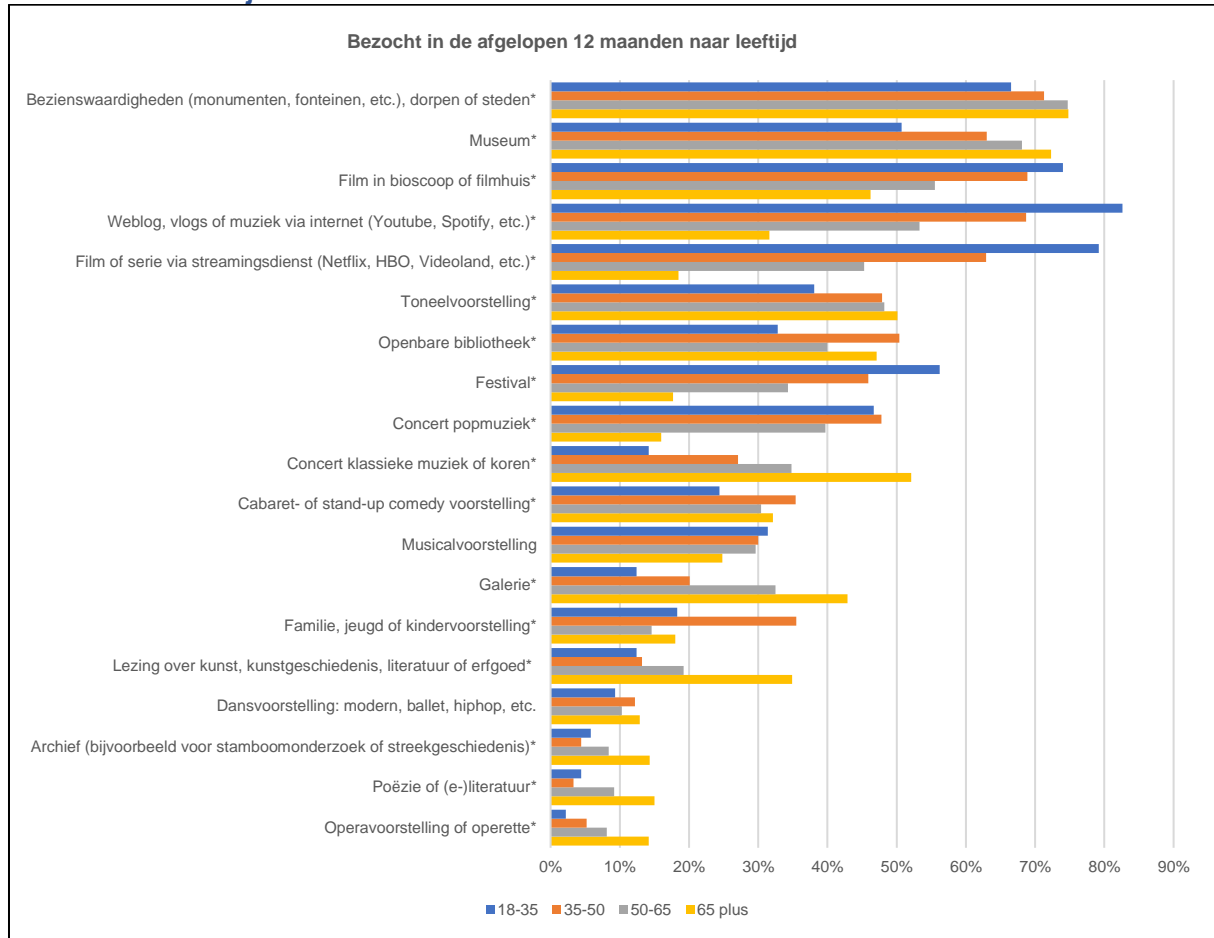
Bezoekt naar geslacht

* Significant verschil

In zijn totaliteit geven vrouwen iets vaker dan mannen aan culturele plekken en activiteiten te bezoeken. Voor de meeste culturele plekken en activiteiten geldt dat vrouwen deze significant vaker bezoeken dan mannen. Met name bij het bezoeken van de bibliotheek en musicals is dit verschil relatief groot. Alleen voor archieven geldt dat mannen deze vaker bezoeken dan vrouwen.

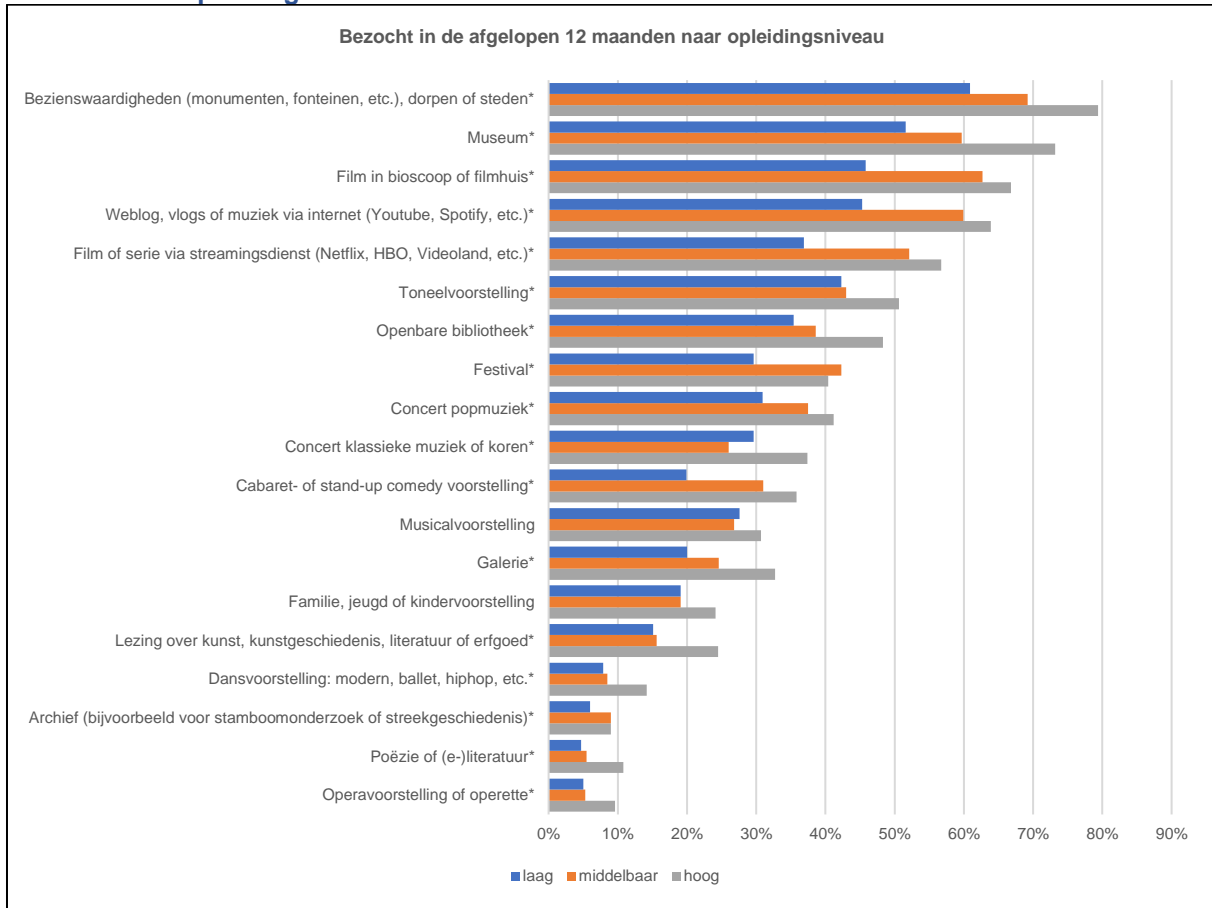
Bezoekt naar leeftijd

* Significant verschil

Kijkende naar het aantal culturele bezoeken in de afgelopen 12 maanden naar leeftijdsgroep dan is er een duidelijk verschil waarneembaar in de culturele interesse naar leeftijd. Bij bezienswaardigheden, musea, toneel, klassieke concerten, galeries, archief, poëzie en opera geldt in meer of mindere mate dat deze vaker worden bezocht naarmate de leeftijd toeneemt. Voor bioscoopbezoek, online platforms, streamingdiensten films en series, festivals en popconcerten is het omgekeerde het geval. Dit culturele aanbod wordt significant vaker bezocht naarmate de respondent jonger is. Alleen voor het bezoeken van een musical is geen statistisch verschil naar leeftijd waarneembaar.

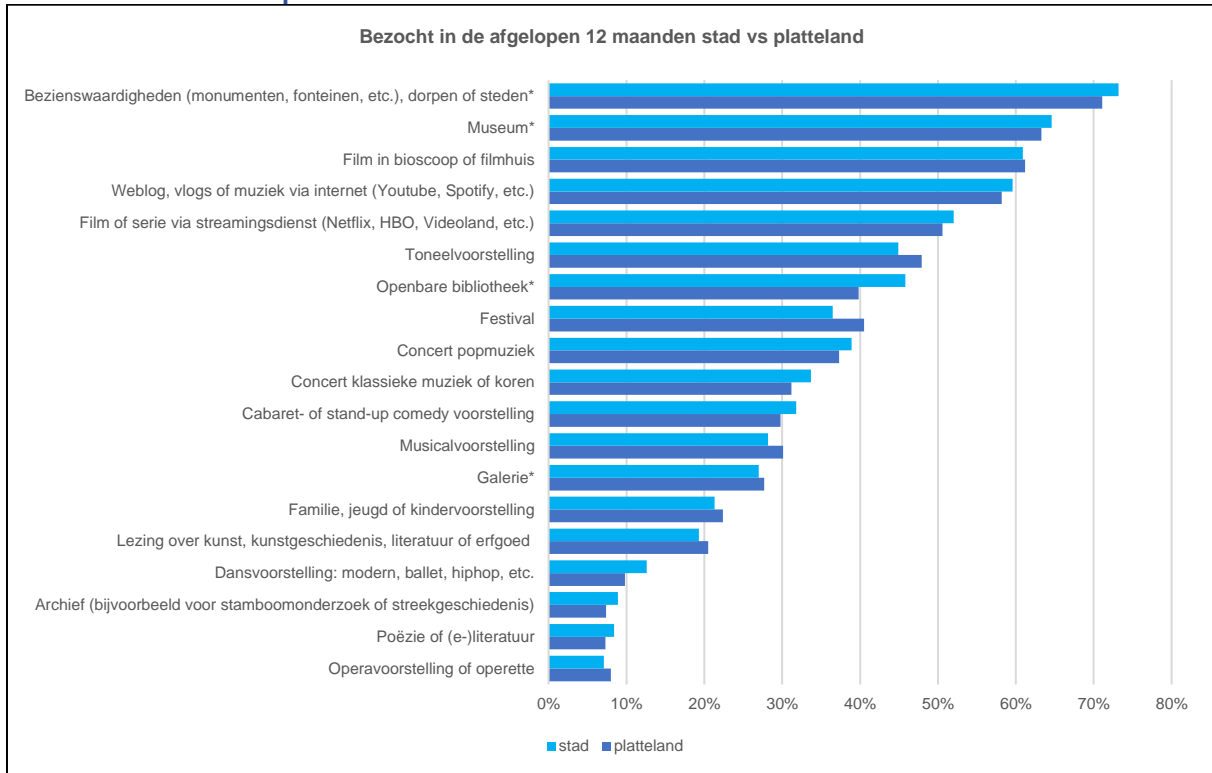
Bezoekt naar opleidingsniveau

* Significant verschil

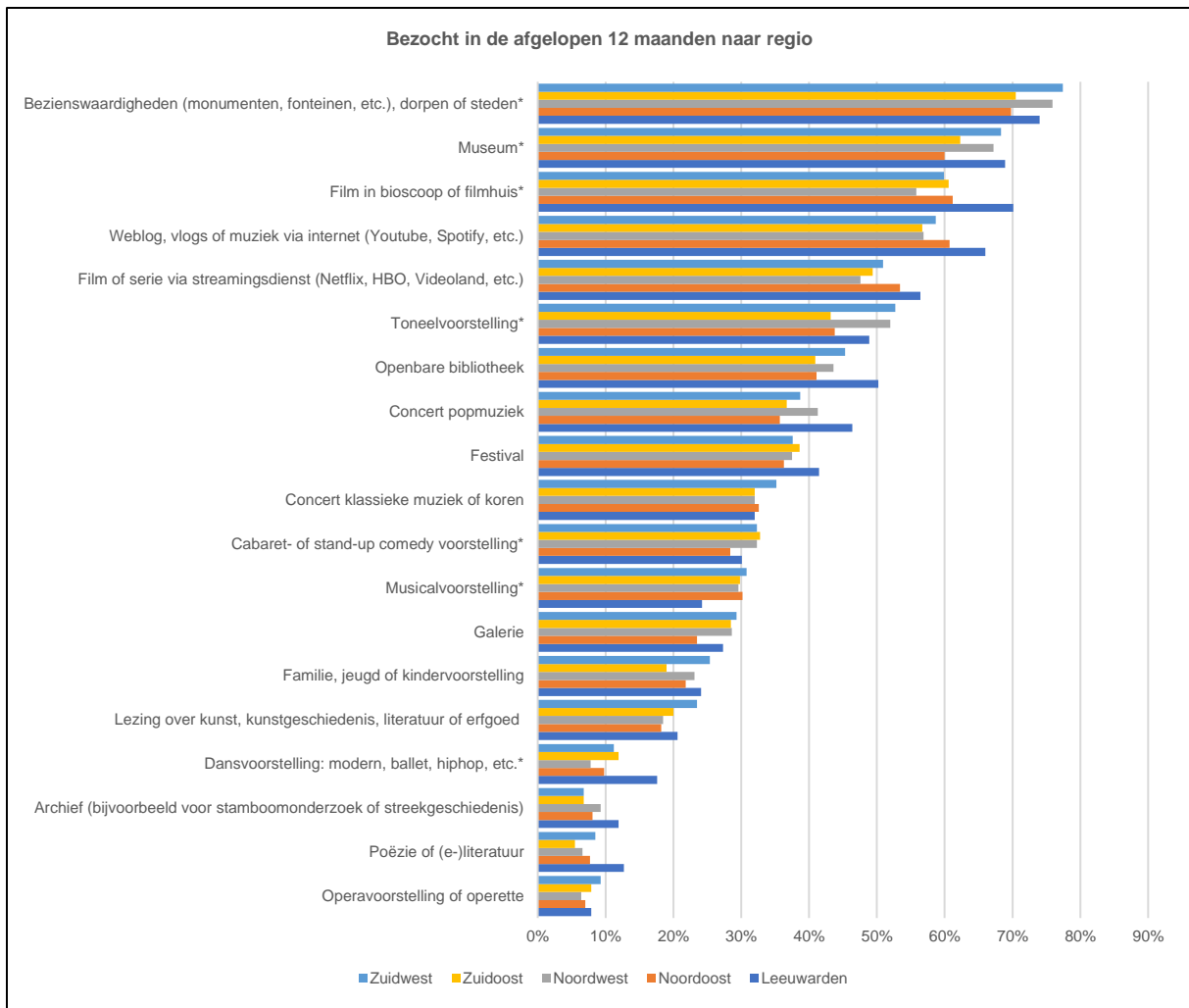
Met uitzondering van musicals en familie/jeugdvoorstellingen geldt voor alle culturele plekken en activiteiten dat deze significant vaker worden bezocht naarmate het opleidingsniveau toeneemt. De reden hiervoor komt niet naar voren uit dit onderzoek, maar naast een verschil in interesse zal er wellicht ook een financiële reden meespelen. Over het algemeen hebben hoger opgeleiden meer te besteden en hierdoor ook meer mogelijkheden voor culturele consumptie.

Bezoekt naar stad en platteland

* Significant verschil

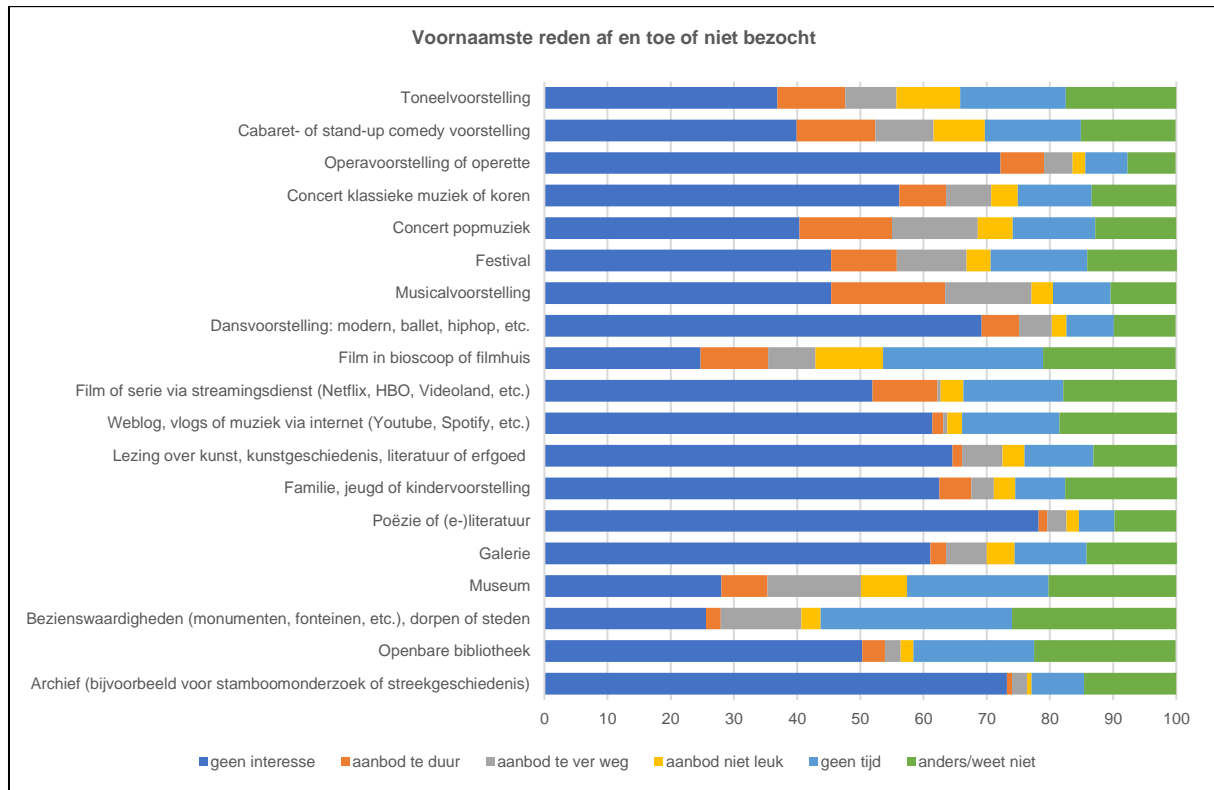
De woonlocatie is niet of nauwelijks van invloed op het al dan niet bezoeken van culturele plekken en activiteiten. Respondenten uit een stedelijke omgeving geven significant iets vaker aan bezienswaardigheden, musea en bibliotheken te bezoeken, maar de verschillen zijn klein.

* Significant verschil

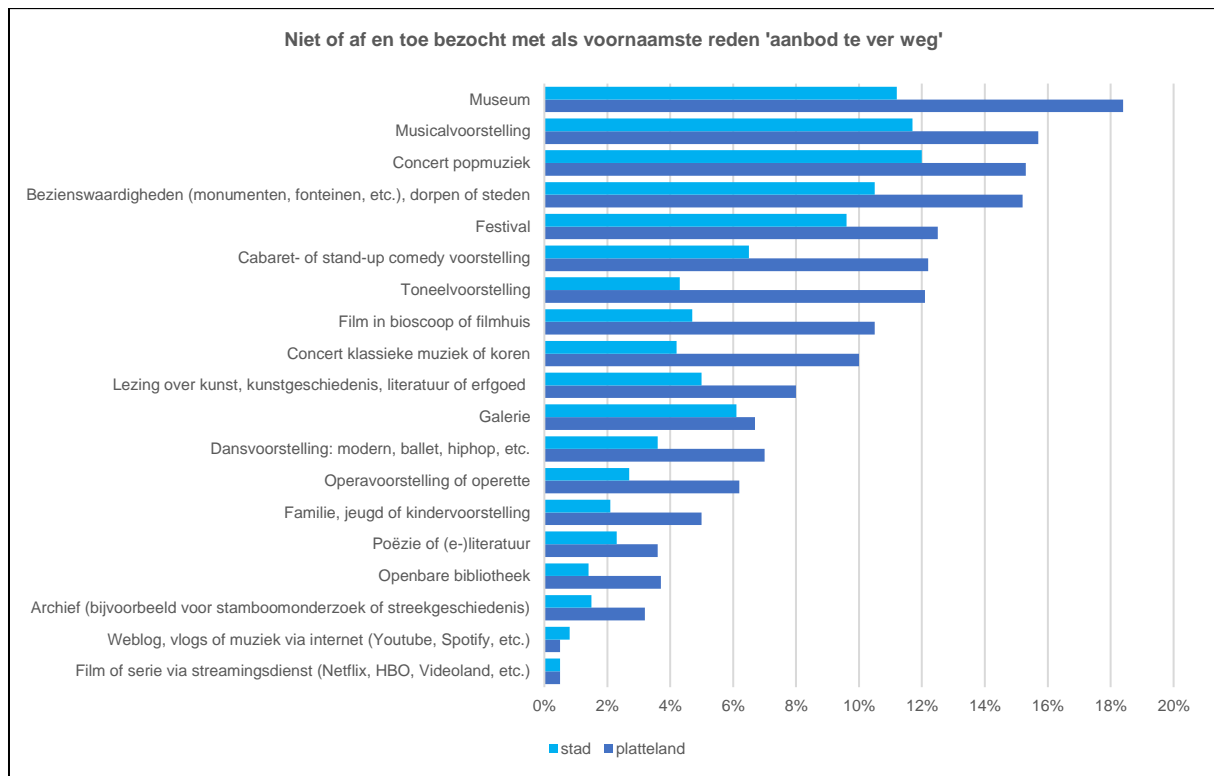
Naast de vergelijking tussen stad en platteland laat ook een vergelijking van de mate waarin respondenten culturele activiteiten en plekken bezoeken naar woonregio zien dat de verschillen in cultuurconsumptie niet heel groot zijn. In zijn totaliteit ligt de mate waarin geconsumeerd wordt in de regio Leeuwarden en Zuidwest-Fryslân iets hoger dan in de andere regio's. Respondenten uit de regio Leeuwarden geven vaker aan naar de bioscoop te gaan dan respondenten uit de andere regio's. Ook bezoeken respondenten uit Leeuwarden in verhouding vaker een dansvoorstelling.

Redenen af en toe of geen culturele activiteiten/plekken bezocht

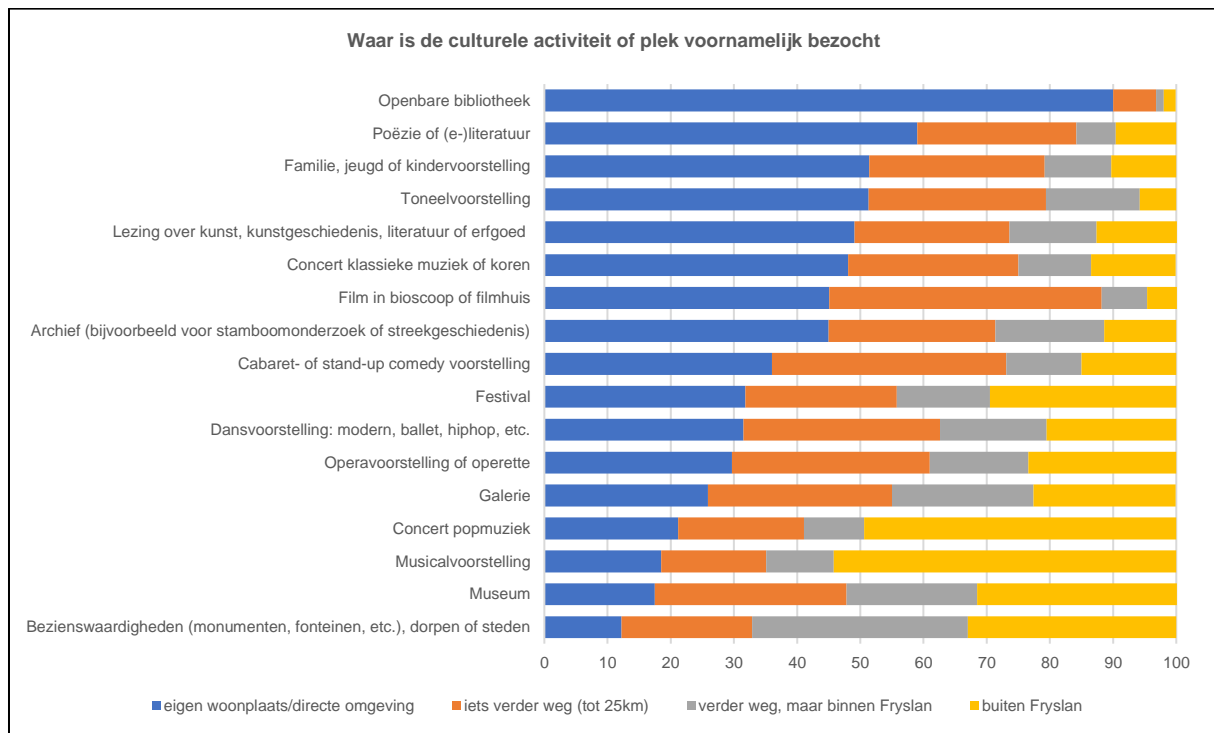
Respondenten die aangeven een culturele plek of activiteit niet of slechts af en toe te bezoeken is gevraagd aan te geven wat hiervoor de voornaamste reden is. Het aandeel respondenten dat aangeeft geen interesse te hebben verschilt sterk per activiteit en varieert van 26% bij bezienswaardigheden tot 78% bij poëzie en literatuur. Na geen interesse is “het hebben van geen tijd” de meest genoemde reden waarom een plek of activiteit niet of niet vaker is bezocht. Gebrek aan tijd wordt het meest als reden gegeven bij bezienswaardigheden (30%), bioscopen (25%), musea (22%) en bibliotheken (19%). Een te duur aanbod belemmert ruim één op de tien respondenten bij podiumkunsten, popconcerten, festivals en bioscopen. De prijs van musicals is voor 18 procent de voornaamste reden niet of niet vaker een musical te bezoeken. Afstand van het aanbod is voor popconcerten, festivals, musicals, musea en bezienswaardigheden voor tien tot vijftien procent van de respondenten de voornaamste reden deze niet of niet vaker te bezoeken. Gebrek aan voldoende leuk aanbod is voor tien procent van de respondenten de voornaamste reden niet of niet vaker naar de bioscoop te gaan of een toneelvoorstelling te bezoeken. Bij de andere activiteiten is gebrek aan aanbod bij minder dan tien procent de voornaamste reden niet of niet vaker te gaan.

Deelgroepen

Voor de deelgroep stad versus platteland is gekeken in hoeverre afstand de voornaamste reden is de culturele plek of activiteit niet of niet vaker te bezoeken. Behalve voor de online platforms en streamingsdiensten, die je in de regel thuis bezoekt, geldt dat voor alle culturele plekken en activiteiten de afstand voor respondenten op het platteland wat vaker de voornaamste reden is niet of slechts af en toe de plek te bezoeken. Voor musea, musicals, popconcerten en bezienswaardigheden geldt dat 15 tot 18 procent van de respondenten van het platteland afstand als voornaamste reden geven. Voor respondenten van het platteland is afstand vaker een reden, maar de groep om wie het gaat is niet bijzonder groot.

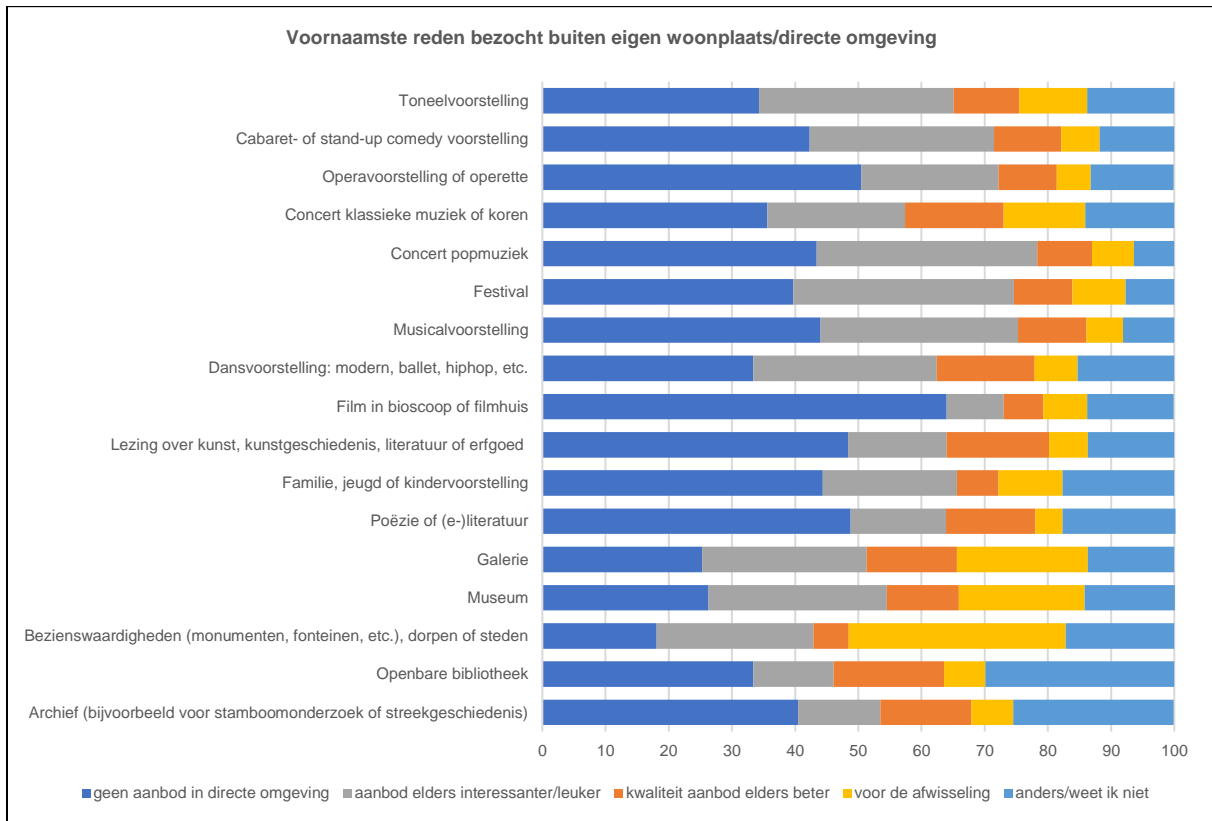
Plaats bezochte culturele activiteiten/plekken

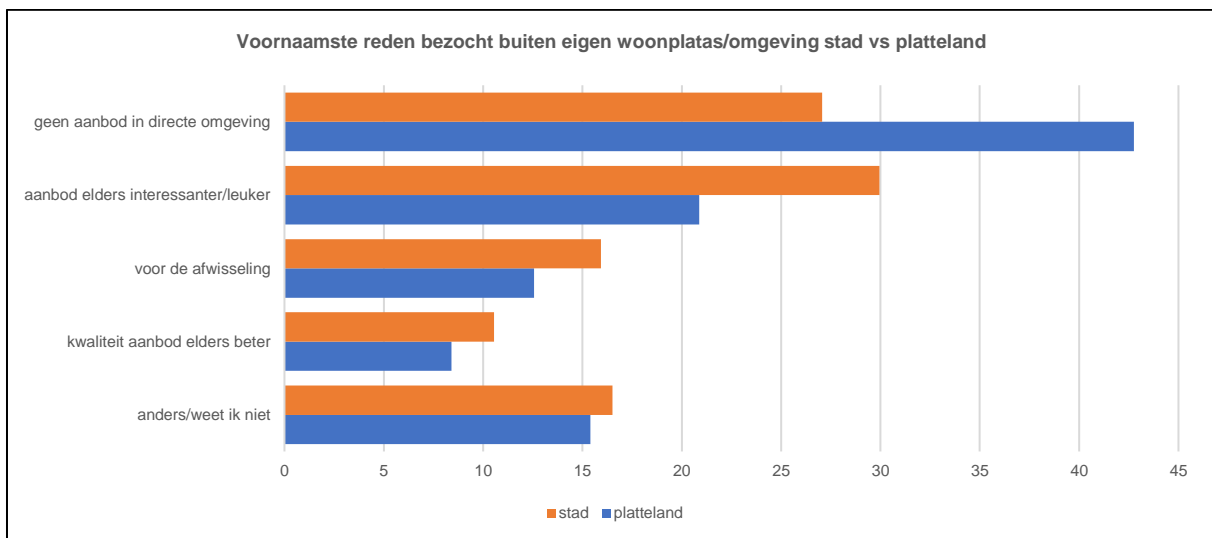
Gevraagd is aan te geven waar de culturele plek of activiteit voornamelijk wordt bezocht. De bibliotheek wordt met name in de eigen woonplaats/directe omgeving bezocht. Voor een poëzie/literatuur activiteit, een familie/jeugdvoorstelling, een toneelvoorstelling, een lezing en een concert klassieke muziek geldt dat deze door ongeveer de helft van de respondenten voornamelijk in de eigen woonomgeving wordt bezocht. Met name voor popconcerten en musicals geven respondenten aan deze voornamelijk buiten de provincie te bezoeken.

Aangezien steden meer cultureel aanbod hebben is het niet verwonderlijk dat respondenten uit de stedelijke omgeving vaker cultuur consumeren in de eigen omgeving dan respondenten buiten stedelijk gebied.

Redenen bezocht buiten eigen woonplaats/omgeving

Gebrek aan aanbod in de eigen directe woonomgeving is meest genoemde voornaamste reden waarom een culturele plek of activiteit buiten de eigen directe omgeving bezocht wordt, gevolgd door de reden dat het aanbod elders interessanter/leuker is.

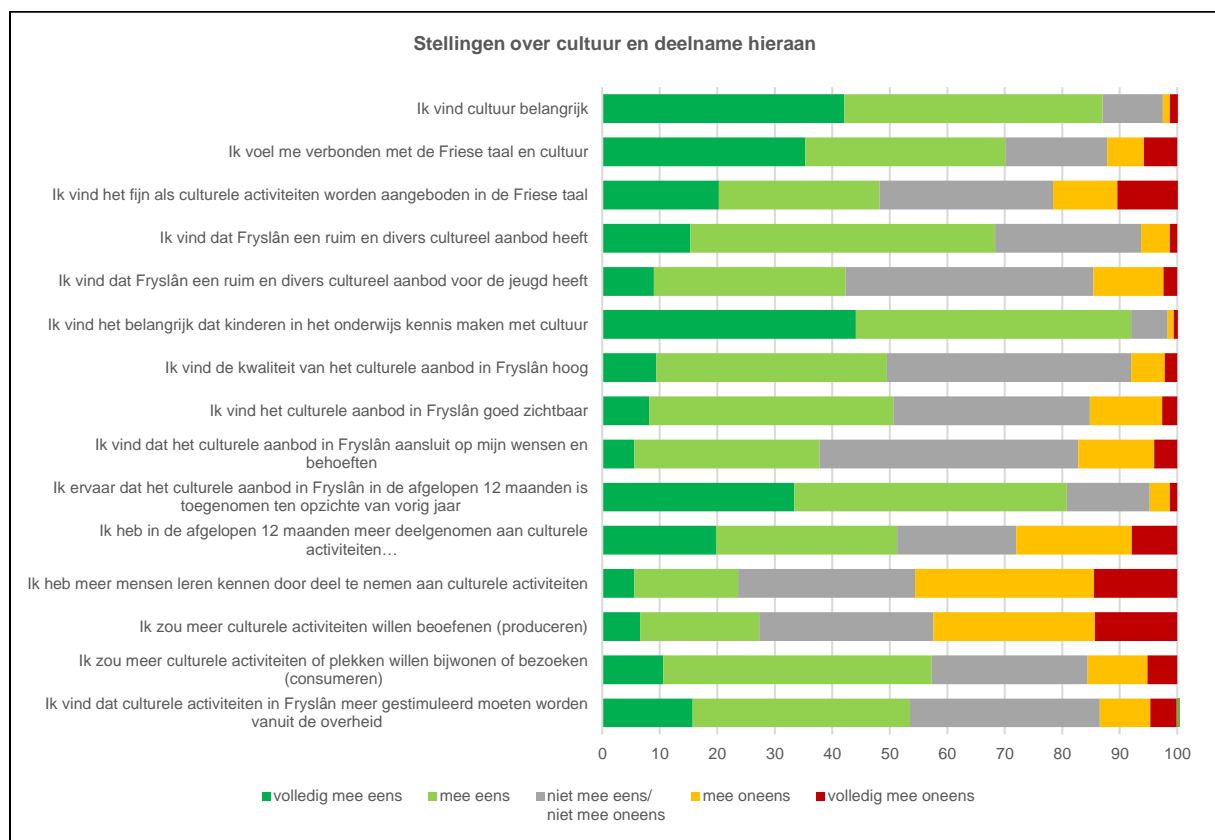
Respondenten wonende op het platteland geven in verhouding vaker “geen aanbod in de directe omgeving” als voornaamste reden de culturele activiteit of plek buiten de eigen woonomgeving te hebben bezocht. Voor respondenten uit de stedelijke omgeving is een interessant/leuker aanbod elders de meest genoemde reden.

5 Stellingen over cultuur en cultuurdeelname

In dit hoofdstuk worden de uitkomsten van enkele stellingen over cultuur en cultuurparticipatie belicht. Daarbij is per stelling de reactie van de totale groep respondenten gegeven en indien van toepassing zijn enkele bijzonderheden benoemd bij de vergelijking tussen leeftijdsgroepen, opleidingsniveau, geslacht, stad/platteland en woonregio.

Respondenten die geen mening hadden of die anderszins geen antwoord op de stelling hebben gegeven zijn buiten beschouwing gelaten.

Bij stellingen die over cultuurparticipatie van kinderen gaan, wordt specifiek ingezoomd op verschillende huishoudens.

Stelling: 'Ik vind cultuur belangrijk'

Van de respondenten vindt 87% cultuur belangrijk. Ruim 40% van de respondenten geeft aan het volledig eens te zijn met de stelling. Slechts een kleine groep van 2,6% geeft aan cultuur niet belangrijk te vinden. In alle leeftijdsgroepen wordt cultuur belangrijk gevonden. Respondenten van 65 jaar en ouder geven significant vaker aan het volledig eens te zijn met de stelling (51%).

Stelling: 'Ik voel me verbonden met de Friese taal en cultuur'

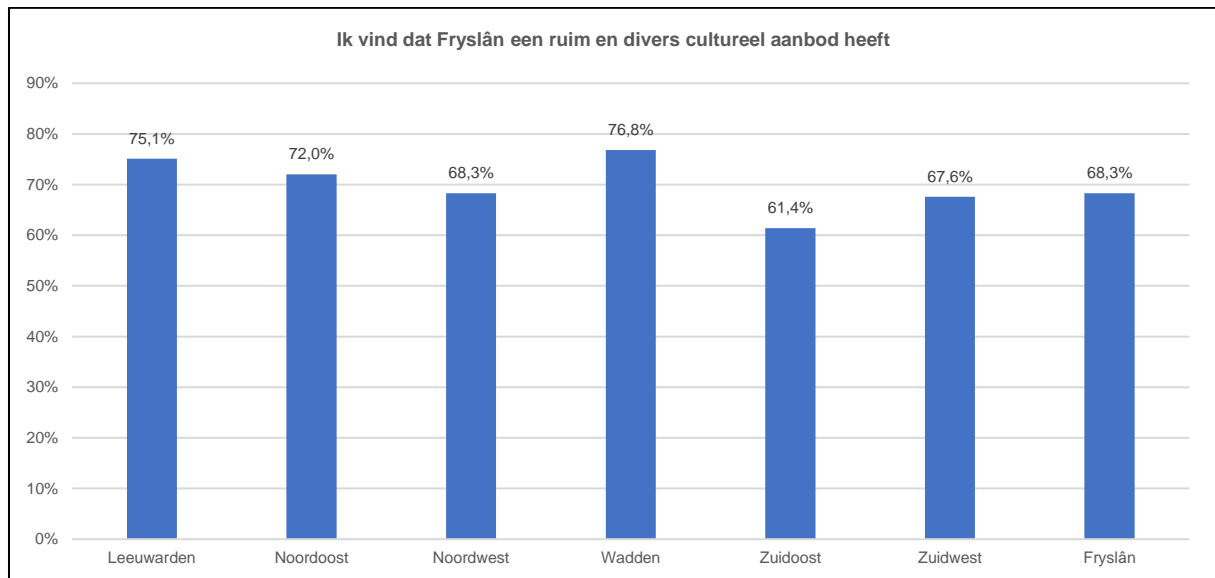
De meerderheid van de respondenten (70%) geeft aan zich verbonden te voelen met de Friese taal en cultuur. Ruim één op de tien respondenten geeft aan het niet eens te zijn met de stelling. Regionaal geven respondenten uit Noordoost-Fryslân (81%) relatief het vaakst- en respondenten van de Waddeneilanden het minst vaak (36%) aan het eens te zijn met de stelling.

Stelling: 'Ik vind het fijn als culturele activiteiten worden aangeboden in de Friese taal'

Bijna de helft (48%) van de respondenten is het eens met de stelling, tegenover 22% wat aangeeft het hier niet mee eens te zijn. Een grote groep van 30% heeft hier geen uitgesproken mening over. Laagopgeleide respondenten zijn het met 56% iets vaker eens met de stelling dan middelbaar (46%) en hoger opgeleiden (45%). In Noordoost-Fryslân geeft zestig procent van de respondenten aan het fijn te vinden als culturele activiteiten in de Friese taal worden aangeboden. In Zuidwest-Fryslân is ruim de helft van de respondenten het hiermee eens. In Noordwest- en Zuidoost-Fryslân geeft 44% het hiermee eens te zijn. Respondenten uit Leeuwarden (35%) en de Waddeneilanden (21%) zijn het minder vaak eens met de stelling.

Stelling: 'Ik vind dat Fryslân een ruim en divers cultureel aanbod heeft'

Fryslân heeft een ruim en divers cultureel aanbod volgens 68% van de respondenten. Bijna een kwart staat hier neutraal in en slechts een kleine groep van 6% is het oneens met de stelling. Respondenten uit de regio Leeuwarden zijn het met 75% vaker eens met de stelling. In Zuidoost-Fryslân is met 61% het aandeel respondenten dat vindt dat Fryslân een ruim en divers cultureel aanbod heeft relatief het kleinst.

Stelling: 'Ik vind dat Fryslân een ruim en divers cultureel aanbod voor de jeugd heeft'

Ruim veertig procent van de respondenten is het eens met de stelling en vijftien procent is het hiermee oneens. Van de respondenten uit huishoudens met kinderen is 43% het eens met de stelling, 41% is het niet eens en niet oneens en 16% is het hiermee oneens. In Leeuwarden is 35% van de respondenten het wat vaker eens met de stelling. Zuidoost-Fryslân kent met 24% het kleinste aandeel respondenten dat aangeeft het eens te zijn met de stelling.

Stelling: 'Ik vind het belangrijk dat kinderen in het onderwijs kennis maken met cultuur'

Zowel van de totale groep respondenten als de respondenten uit huishoudens met kinderen geeft 92% aan het belangrijk te vinden dat kinderen in het onderwijs kennis maken met cultuur.

Stelling: 'Ik vind de kwaliteit van het culturele aanbod in Fryslân hoog'

De helft van de respondenten is het eens met de stelling dat de kwaliteit van het culturele aanbod in Fryslân hoog is. Een kleine groep van 8% is het niet eens met de stelling. De jongste leeftijdsgroep (18-35 jaar) is het met 42% iets minder vaak eens met de stelling dan de hogere leeftijdsgroepen waarbij het aandeel vijftig procent of meer is.

Stelling: 'Ik vind het culturele aanbod in Fryslân goed zichtbaar'

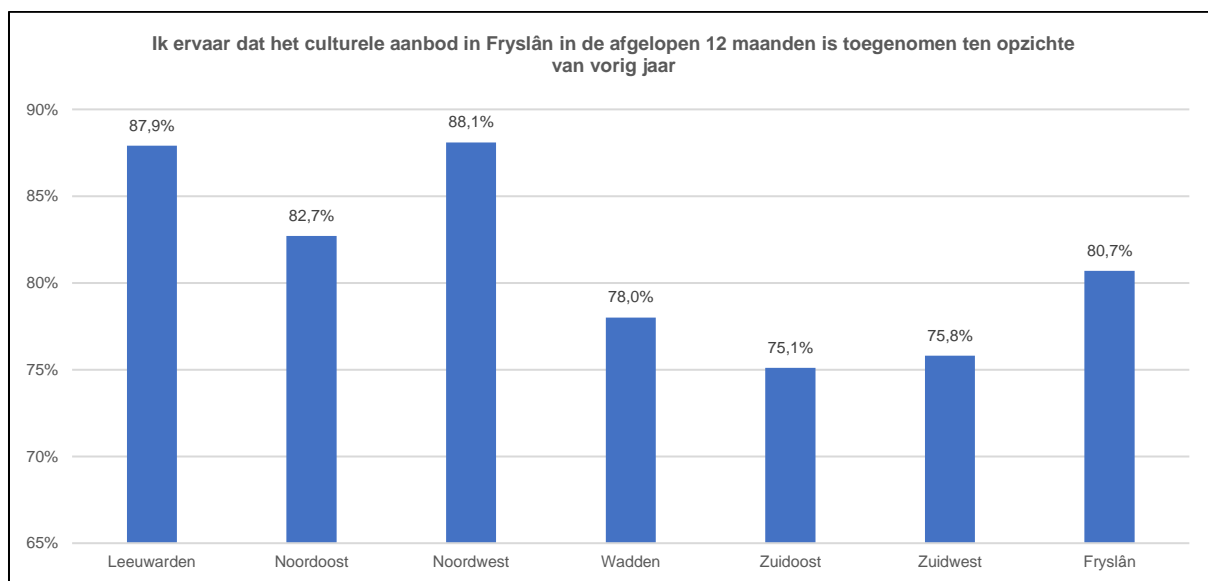
Volgens de helft van de respondenten is het culturele aanbod goed zichtbaar en 15% geeft aan het aanbod onvoldoende zichtbaar te vinden. Een grote groep van 34% is hierover niet uitgesproken. In Noordwest-Fryslân (57%) en Leeuwarden (56%) is ruim de helft van de respondenten het eens met de stelling, gevolgd door 51% in Zuidwest, 51% in Noordoost en 46% in Zuidoost-Fryslân. Ouderen geven relatief wat vaker aan het aanbod goed zichtbaar te vinden dan jongeren.

Stelling: 'Ik vind dat het culturele aanbod in Fryslân aansluit op mijn wensen en behoeften'

Aangezien 45% van de respondenten aangeeft het hier niet mee eens en niet mee oneens te zijn is de stelling wellicht lastig te beantwoorden. Met 38% zijn meer respondenten het eens met de stelling dan oneens (17%). De grootste deel van de respondenten (45%) is hierover niet uitgesproken en geeft niet mee eens/niet mee oneens aan.

Stelling: 'Ik ervaar dat het culturele aanbod in Fryslân in de afgelopen 12 maanden is toegenomen ten opzichte van vorig jaar'

Aangezien de vragen eind 2018 zijn gesteld zegt deze en de volgende stelling iets over de beleving van LF2018. Acht van de tien de respondenten is het eens met de stelling. Een derde geeft aan het volledig eens te zijn met de stelling. Een kleine groep van 5% heeft geen toename van cultureel aanbod ervaren. Respondenten uit stedelijke omgeving zijn het in verhouding iets vaker eens met de stelling dan respondenten uit het platteland, respectievelijk 83% tegenover 78%. Hoger opgeleide respondenten (86%) zijn significant vaker van mening dat het aanbod is toegenomen dan middelbaar opgeleide (78%) en laagopgeleide respondenten (73%). Respondenten uit Leeuwarden (88%) en Noordoost-Fryslân (88%) zijn het in verhouding vaker eens met de stelling.

Stelling: 'Ik heb de afgelopen 12 maanden meer deelgenomen aan culturele activiteiten ten opzichte van vorig jaar'

Ook deze stelling zegt iets over het effect van culturele hoofdstad 2018. De helft van de respondenten geeft aan het eens te zijn met de stelling en de afgelopen 12 maanden meer deel te hebben genomen aan culturele activiteiten. Ruim een kwart geeft aan het hiermee oneens te zijn en 21% geeft geen uitgesproken oordeel. Hoger opgeleide respondenten (56%) geven iets vaker aan meer aan culturele activiteiten te hebben deelgenomen. Kijkende naar de leeftijdsgroepen dan is te zien dat 50-65 jarigen het iets vaker eens met de stelling zijn (56%). In verhouding geven respondenten uit Leeuwarden (66%) en Noordwest-Fryslân (61%) vaker aan meer te hebben deelgenomen aan culturele activiteiten.

Stelling: 'Ik heb meer mensen leren kennen door deel te nemen aan culturele activiteiten'

Met 46% zijn meer respondenten het niet eens met deze stelling dan dat mensen het er mee eens zijn (24%). Ruim dertig procent geeft aan het niet eens, maar ook niet oneens te zijn met de stelling. Ouderen zijn het met dertig procent iets vaker met de stelling eens dan gemiddeld.

Stelling: 'Ik zou meer culturele activiteiten willen beoefenen (produceren)'

Ruim een kwart van de respondenten geeft aan meer culturele activiteiten te willen beoefenen, dertig procent is het niet uitgesproken eens of oneens en de grootste groep (42%) geeft aan niet meer culturele activiteiten te willen beoefenen. Jongeren zijn het vaker eens met de stelling dan ouderen. Van de 18-50 jarige respondenten geeft ruim dertig procent aan het hiermee eens te zijn, tegenover 24% van de 50-65 jarigen en 21% van de 65-plussers. Vrouwen (31%) geven vaker dan mannen (22%) aan meer culturele activiteiten te willen beoefenen.

Stelling: 'Ik zou meer culturele activiteiten of plekken willen bijwonen of bezoeken (consumeren)'

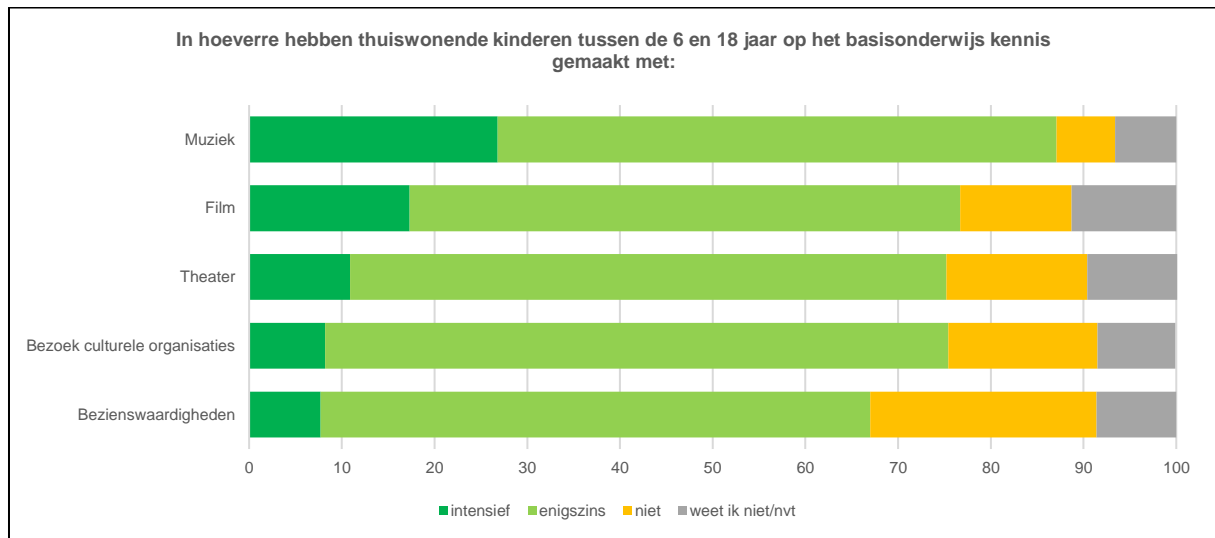
Iets meer dan de helft van de respondenten geeft aan meer cultuur te willen consumeren, 27% heeft geen uitgesproken mening en 16% geeft aan niet meer cultuur te willen consumeren. Respondenten uit stedelijke omgeving (61%) zijn het iets vaker eens met de stelling dan respondenten van het platteland (54%). Vergelijking van de behoefte meer cultuur te willen consumeren naar leeftijd laat een verschil zien tussen 18-50 jarigen en 50-plussers. Van de respondenten tot 50 jaar geeft 65% aan meer cultuur te willen consumeren. Onder de respondenten in de leeftijd 50-65 is dit 54% en van de 65-plussers 46%. Wellicht speelt hierin mee dat ouderen in verhouding nu al wat vaker culturele activiteiten of plekken bezoeken. Ook naar opleidingsniveau is sprake van een significant verschil in uitkomst op deze stelling. Van de laagopgeleide respondenten zegt 51% meer cultuur te willen consumeren, bij middelbaar opleidingsniveau is dit 56% en van de hoger opgeleide respondenten is 61% het eens met de stelling.

Stelling: 'ik vind dat culturele activiteiten in Fryslân meer gestimuleerd moeten worden vanuit de overheid'

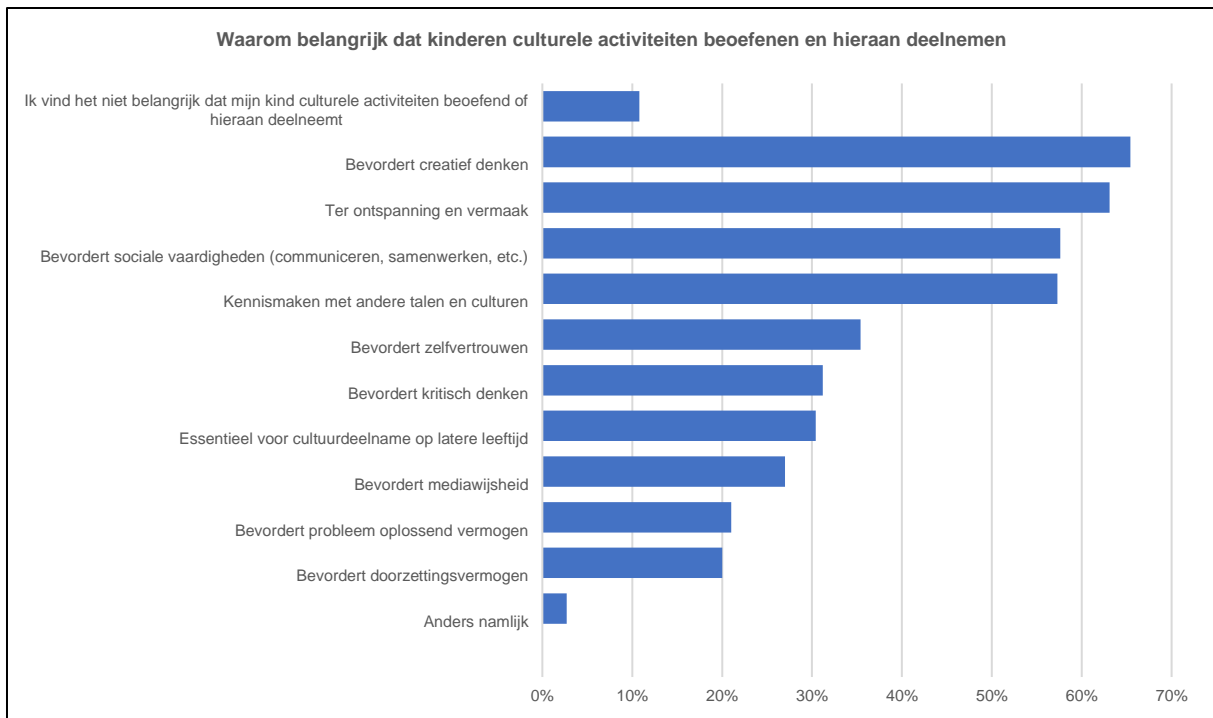
Ruim de helft van de respondenten is het eens met de stelling dat culturele activiteiten meer gestimuleerd moeten worden vanuit de overheid. 33% is neutraal en 13% is het hier niet mee eens. Van de groep respondenten tot 50 jaar is bijna zestig procent het eens met de stelling. Van de 50-plussers is de helft het eens met de stelling.

6 Kinderen en cultuur

Aan respondenten met thuiswonende kinderen tussen de 6 en 18 jaar is gevraagd aan te geven in hoeverre de kinderen (uitgaande van het oudste kind) op de basisschool kennis hebben gemaakt met culturele activiteiten.

Een kleine 90 procent van de responderende ouders geeft aan dat hun kinderen op de basisschool kennis maken of kennis hebben gemaakt met muziek. Volgens ruim een kwart van de ouders gaat het om een intensieve kennismaking. Een klein deel van de ouders geeft aan dat zijn of haar kind geen kennis heeft gemaakt met muziek op de basisschool. Driekwart van de respondenten geeft aan dat zijn of haar kind kennis heeft gemaakt met film en theater. Het aandeel dat intensief kennis heeft gemaakt ligt met film (17%) en theater (11%) lager dan bij muziek. Ook geeft driekwart van de responderende ouders aan dat kinderen een bezoek hebben gebracht aan een of meer culturele organisaties. Een iets kleiner deel (67%) geeft aan dat er een bezoek is gebracht aan één of meer bezienswaardigheden. Bij beide bezoeken wordt door minder dan tien procent aangegeven dat deze intensief (veelvuldig) plaatsvonden.

Ouders met thuiswonende kinderen tussen de 6 en 18 jaar is tevens gevraagd in hoeverre en waarom ze het belangrijk vinden dat kinderen culturele activiteiten beoefenen. Eén op de tien ouders geeft aan het niet belangrijk te vinden dat zijn of haar kind culturele activiteiten beoefend of hieraan deelneemt. Ouders die dit wel belangrijk vinden hebben uit een lijst met redenen een of meerdere redenen aangevinkt waarom ze het belangrijk vinden. Rond de 60 procent van de ouders is van mening dat deelname aan culturele activiteiten creatief denken en sociale vaardigheden bevordert. Meer dan de helft van de ouders vindt het belangrijk voor het kennismaken met andere talen en culturen en ter ontspanning en vermaak. Ruim 30 procent van de ouders geeft aan culturele activiteiten belangrijk te vinden voor de bevordering van het zelfvertrouwen en kritisch denken. Ook is 30 procent van mening dat culturele activiteiten in de kinderjaren essentieel zijn voor cultuurdeelname op latere leeftijd. Het bevordert mediawijsheid volgens 27% en 20% geeft aan het belangrijk te vinden voor de bevordering van probleemoplossend vermogen en doorzettingsvermogen.

7 Gemiste culturele activiteit

Als jij mocht bepalen welke culturele activiteit nog in Fryslân zou moeten komen. Welke is dat dan? Welke culturele activiteit mis je in Fryslân?

Deze open vraag is gesteld aan de respondenten en een deel heeft hier een reactie op gegeven. Veel reacties zijn gegeven in de trant van 'er is voldoende aanbod' en 'ik mis niks'. Daarnaast zijn de gegeven antwoorden behoorlijk uiteenlopend en divers. Meest genoemde activiteiten gaan over (specifieke) festivals, grote concerten en musicals. In mindere mate worden activiteiten voor kinderen, dansvoorstellingen, toneel en musea genoemd. Een aantal respondenten geeft aan 'De Reuzen' nogmaals te willen zien.

Bijlage: vragenlijst

We verzoeken je de enquête door één van de volwassenen (18 jaar of ouder) in het huishouden te laten invullen.
Dit formulier wordt geautomatiseerd verwerkt, daarom vragen we bij het beantwoorden van de vragen binnen de vakjes te blijven.

1. Hoe vaak heb je de volgende activiteiten in de afgelopen 12 maanden in je vrije tijd beoefend? Indien je de onderstaande activiteiten niet of af en toe hebt beoefend, wat is de voornaamste reden dat je dit niet of niet vaker hebt gedaan?

Activiteit	Hoe vaak?			Waarom af en toe of niet?					
	Niet	Af en toe	Regelmatig	Geen interesse	Aanbod te duur	Aanbod te ver weg	Aanbod niet leuk	Geen tijd	Anders/ weet niet
Muziek maken: instrument bespelen, zingen, rappen, etc.	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Toneel, cabaret, stand-up comedy, kleinkunst	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Dansen: klassiek, modern, salsa, stijldans, street-/breakdance, etc.	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Tekenen, schilderen of grafisch werk	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Beeldhouwen, pottenbakken, sieraden maken, ontwerpen van mode/textiel	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Film, videokunst, fotografie	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Creatieve producties met de computer maken en online zetten: vloggen, muziek maken, etc.	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Verhalen, gedichten of online weblogs schrijven (bloggen)	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Erfgoedactiviteiten zoals bezig zijn met historisch(e) voorwerpen/monumenten/ (stamboom)onderzoek	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
(online) Website(s), game(s), virtual-reality kunst ontwikkelen	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐

2. Waar en in welk verband heb je de onderstaande activiteiten in de afgelopen 12 maanden voornamelijk (in je vrije tijd) beoefend? Sla de activiteiten die je in de laatste 12 maanden (zie vraag 1) niet hebt beoefend over. Bij de vraag in welk verband mogen meerdere antwoorden worden aangevinkt.

Activiteit	Waar?				In welk verband? Meerdere antwoorden mogelijk		
	In Fryslân Eigen woonplaats of directe omgeving (tot 10km)	In Fryslân Iets verder weg (tot 25km)	In Fryslân Verder weg, maar binnen Fryslân	Buiten Fryslân	Individueel	Met meerdere mensen (zonder formeel lidmaatschap)	Aangesloten bij een vereniging, club, gezelschap of culturele instelling
Muziek maken: instrument bespelen, zingen, rappen, etc.	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Toneel, cabaret, stand-up comedy, kleinkunst	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Dansen: klassiek, modern, salsa, stijldans, street-/breakdance, etc.	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Tekenen, schilderen of grafisch werk	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Beeldhouwen, pottenbakken, sieraden maken, ontwerpen van mode/textiel	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Film, videokunst, fotografie	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Creatieve producties met de computer maken en online zetten: vloggen, muziek maken, etc.	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Verhalen, gedichten of online weblogs schrijven (bloggen)	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Erfgoedactiviteiten zoals bezig zijn met historisch(e) voorwerpen/monumenten/ (stamboom)onderzoek	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
(online) Website(s), game(s), virtual-reality kunst ontwikkelen	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐

7. Waar heb je de onderstaande activiteiten of culturele plekken in de afgelopen 12 maanden in je vrije tijd voornamelijk bijgewoond, bekeken of bezocht? Indien je onderstaande activiteiten of culturele plekken buiten je woonplaats of directe omgeving hebt bijgewoond, bekeken of bezocht, wat is/zijn daarvoor de reden(en)? Sla de activiteiten en culturele plekken die je in de laatste 12 maanden niet hebt bijgewoond, bekeken of bezocht over.

Activiteit/culturele plek	Waar?				Waarom buiten je woonplaats of directe omgeving?				
	Eigen woonplaats directe omgeving (tot 10 km)	Iets verder weg (tot 25 km)	Verder weg, maar binnen Fryslân	Buiten Fryslân	Geen aanbod in directe omgeving	Kwaliteit aanbod elders beter	Aanbod elders interessanter/leuker	Voor de afwisseling	Anders/weet ik niet
Toneelvoorstelling	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Cabaret- of stand-up comedy voorstelling	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Operavoorstelling of operette	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Concert klassieke muziek of koren	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Concert popmuziek	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Festival	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Musicalvoorstelling	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Dansvoorstelling: modern, ballet, hiphop, etc.	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Film in bioscoop of filmhuis	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Lezing over kunst, kunstgeschiedenis, literatuur of erfgoed	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Familie, jeugd of kindervoorstelling	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Poëzie of (e-)literatuur activiteit	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Galerie	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Museum	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Bezienswaardigheden (monumenten, fontein, etc.), dorpen of steden	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Openbare bibliotheek	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Archief	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐

8. In hoeverre ben je het eens met de volgende stellingen over cultuur en het deelnemen hieraan? Onder cultuur verstaan we kunst, erfgoed en media.

	Volledig mee eens	Mee eens	Niet mee eens/niet mee oneens	Mee oneens	Volledig mee oneens	N.v.t./weet ik niet
Ik vind cultuur belangrijk	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Ik voel me verbonden met de Friese taal en cultuur	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Ik vind het fijn als culturele activiteiten worden aangeboden in de Friese taal	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Ik vind dat Fryslân een ruim en divers cultureel aanbod heeft	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Ik vind dat Fryslân een ruim en divers cultureel aanbod voor de jeugd heeft	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Ik vind het belangrijk dat kinderen in het onderwijs kennis maken met cultuur	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Ik vind de kwaliteit van het culturele aanbod in Fryslân hoog	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Ik vind het culturele aanbod in Fryslân goed zichtbaar	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Ik vind dat het culturele aanbod in Fryslân aansluit op mijn wensen en behoeften	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Ik ervaar dat het culturele aanbod in Fryslân in de afgelopen 12 maanden is toegenomen ten opzichte van vorig jaar	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Ik heb in de afgelopen 12 maanden meer deelgenomen aan culturele activiteiten ten opzichte van vorig jaar	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Ik heb meer mensen leren kennen door deel te nemen aan culturele activiteiten	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Ik zou meer culturele activiteiten willen beoefenen (produceren)	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Ik zou meer culturele activiteiten of plekken willen bijwonen of bezoeken (consumeren)	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Ik vind dat culturele activiteiten in Fryslân meer gestimuleerd moeten worden vanuit de overheid	☐	☐	☐	☐	☐	☐

9. Als jij mocht bepalen welke culturele activiteit nog in Fryslân zou moeten komen. Welke is dat dan? Welke culturele activiteit mis je in Fryslân?

10. Wat is je gezinssituatie?

- Alleenstaand Alleenstaand met kinderen Samenwonend/gehuwd met kinderen Samenwonend/gehuwd zonder kinderen Anders

Indien je thuiswonende kinderen hebt tussen de 6 en 18 jaar, in hoeverre hebben zij op het basisonderwijs kennis gemaakt met de onderstaande culturele activiteiten? Indien je meerdere kinderen in de leeftijdsgroep 6 tot 18 jaar hebt, ga dan uit van het oudste kind dat nog op de basisschool zit. Zit geen van de kinderen meer op de basisschool, ga dan uit van het kind dat het laatst van de basisschool is gekomen. Indien je geen thuiswonende kinderen tussen de 6 en 18 jaar hebt, ga verder met vraag 12.

Film en media	☐ Niet	☐ Enigszins	☐ Intensief	☐ Weet ik niet/n.v.t.
Theater en dans	☐ Niet	☐ Enigszins	☐ Intensief	☐ Weet ik niet/n.v.t.
Muziek	☐ Niet	☐ Enigszins	☐ Intensief	☐ Weet ik niet/n.v.t.
Bezienswaardigheden (kerken, monumenten, etc.)	☐ Niet	☐ Enigszins	☐ Intensief	☐ Weet ik niet/n.v.t.
Bezoek aan culturele organisaties (podia, schouwburg, musea, etc.)	☐ Niet	☐ Enigszins	☐ Intensief	☐ Weet ik niet/n.v.t.

11. In hoeverre en waarom vind je het belangrijk dat je kinderen culturele activiteiten beoefenen en hieraan deelnemen? Meerdere antwoorden mogelijk.

☐ Ik vind het niet belangrijk dat mijn kind culturele activiteiten beoefend of hieraan deelneemt	☐ Bevordert mediawijsheid
☐ Kennismaken met andere talen en culturen	☐ Bevordert zelfvertrouwen
☐ Bevordert sociale vaardigheden (communiceren, samenwerken, etc.)	☐ Ter ontspanning en vermaak
☐ Bevordert kritisch denken	☐ Essentieel voor cultuurdeelname op latere leeftijd
☐ Bevordert creatief denken	☐ Anders, namelijk:
☐ Bevordert probleem oplossend vermogen	
☐ Bevordert doorzettingsvermogen	

Indien je 'niet belangrijk' hebt aangevinkt, kun je kort aangeven waarom je het niet belangrijk vindt dat je kind culturele activiteiten beoefent of hieraan deelneemt?

12. In hoeverre heb je vroeger zelf in het basis- en of voortgezet onderwijs kennis gemaakt met cultuur en culturele activiteiten?

Basisonderwijs	☐ Niet	☐ Enigszins	☐ Intensief	☐ Weet ik niet
Voortgezet onderwijs	☐ Niet	☐ Enigszins	☐ Intensief	☐ Weet ik niet

Algemeen:

Wat is je leeftijd?

jaar

Wat is je geslacht?

- Man Vrouw Anders/wil ik niet zeggen

Wat is je hoogst voltooide opleiding?

☐ Geen	☐ VWO/MMS
☐ Basisonderwijs	☐ HBO/HTS
☐ VMBO/LBO/MAVO	☐ WO/Doctoraal
☐ HAVO/HBS	

Wat is je huidige werksituatie?

☐ Scholier(e)/Student(e)	☐ Werkend, parttime
☐ Huisvrouw/huisman	☐ Ziekteverlof/WIA/werkloos
☐ Werkend, fulltime	☐ Gepensioneerd

Wat zijn de 4 cijfers van je postcode?

Hiermee ben je aan het eind gekomen van de vragenlijst. Je kunt de vragenlijst (uiterlijk 9 december) in de bijgevoegde retourenvelop terugsturen. Hartelijk dank voor je medewerking.

